

MAGYAR L

HUNGARIA
Tp.
T. „Dunaposta“
BUDAPEST
Postafiók 151.

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LASZLÓ NYOMDA R-T.**
Felelős igazgató: **FOLLMANN GEZA**
Törvényeséki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyáriás Elemér**

Hivatalos jelentést adtak ki a Balkánszövetség gazdasági tanácsának értekezletéről

A Balkánszövetség tagállamai között 1938-ban nagy növekedést mutatott az árucserforgalom

Bucurestiből jelentik: Szombaton ért véget Bucurestiben a Balkán-szövetség gazdasági tanácsának hetedik értekezlete, amelynek eredményeiről a következő hivatalos közleményt adták ki:

A gazdasági tanács elégtétellel vette tudomásul azokat az eredményeket, amelyek a korábbi ülészek határozatai alapján elérhetőek voltak és köszönetét fejezi ki azért a gyümölcsöző munkáért, amelyet az egyes bizottságok a jelen ülészek alkalmával kifejtettek.

A Balkán-szövetség tagállamai között az árucserforgalom az 1938. évben nagy növekedést mutat az 1937. évihez képest. A közös erőfeszítések eredményeként azok a termelvények, amelyek eddig nem is szerepeltek a Balkán-szövetség tagállamainak piacain, nagy csereforgalom tárgyát képezik ezekben az államokban.

A balkáni nemzetközi mintavásárok, amelyek a Balkán-szövetség négy állama részlett, nagy mértékben hozzájárultak a csereviszony fejlesztéséhez és a Balkán-szövetség tagállamainak eladói és vásárlói közti viszony kialakulásához.

Másrészt a tagállamok kiviteli intézeteinek elsősorban Athénben 1938 őszén tartott összejövele számos olyan gondolatot vetett fel, amelyek hasonlóképpen hivatottak a Balkán-szövetség államai közötti csereviszony fejlesztésére. Ugyanezt a célt szolgálja a román-jugoszláv közös kereskedelmi kamara, ami 1939-ben létesült Bucurestiben.

A gazdasági tanács elégtétellel állapította meg azokat az erőfeszítéseket, amelyekkel a tagállamok kormányai beiktatták különböző kereskedelmi egyezményeikbe a tanács által javasolt balkáni záradékot, ami szükségképpen előmozdítja a Balkán-szövetség tagállamainak külkereskedelmét.

A Balkán-szövetségi államok jegybankkormányzóinak összejövele, valamint a javaslatok, amelyek ezen az összejövetelen fölmerültek, különös jelentőségűek a tagállamok közötti gazdasági kapcsolatok fejlesztése szempontjából.

A gazdasági tanács megelégedéssel vette tudomásul azokat az eredményeket, amelyeket a tagállamok Bucurestiben, Istanbulban és Liubljában az 1938. év folyamán tartott vasúti értekezleteiken elérték közös személyszállítási-, podgyász- és áru-viteldíjszabás létesítése, valamint a balkán-szövetségi államok állandó vasúti bizottságának kiküldése tekintetében. Bulgária is kész arra, hogy résztvegyen a közös személy-, podgyász- és áru-szállítási viteldíj megállapításában.

A légi forgalom területén érezhető javulás állt be új légi járatok létesítésével Európa délkeleti részén, utasok és áru szállítására, valamint azzal a javaslattal is, amely az 1936. évi

brüsszeli egyezményben előírt pótdíj nélküli levélszállítás ügyében tételt.

Ami a tengeri hajózást illeti, a gazdasági tanács tudomásul vette a hajózási társaságok legutóbbi pirreusi összejövetelét, valamint a görög hajózási társaságoknak a román tengeri szolgálattal az Egyesült Államok és a balkán-szövetségi tagállamok közötti közvetlen forgalom lebonyolítására vonatkozólag létrejött egyezményét. A tanács tudomásul véve a jugoszláv küldöttségnek a Zetska-Plovidba vonalra vonatkozó nyilatkozatát, ezt a vonalat mint balkáni vonalat ismeri el.

„Meg lehetünk elégedve a gazdasági tanács most zárult értekezletének eredményeivel“

A Balkán-szövetség gazdasági tanácsának zárulésán *Gafencu* külügyminiszter helyette *N. Tabacovici*, a román küldöttség elnöke mondott beszédet.

— Elismerem, — mondotta, — hogy rendkívül érdekes, de ugyanakkor nehéz idöket élünk. Azért tovább kell folytatnunk erőfeszítéseinket és mindenképp együttműködésnek kell maradnunk. Örömmel üdvözljük tehát a jelen megnyilatkozást, amely az országaink közötti szolidaritás hatalmas bizonyítéka. Ez azonban nem elégséges. Dolgoznunk kell. Folyton javítanunk kell az együttműködés módszereit és erősíteniük kell ama szervek működésének ellenőrzését, amelyek hivatottak a mi határozataink végrehajtására. A gazdasági tanács most

A gazdasági tanács jóváhagyja a Balkán-szövetség tengerészeti bizottsága által előnyben részesített módszert, a balkán-szövetségi államok tengerészeti törvényhozásának egységesítésére és örömmel üdvözlö az egységesítésre eddig történt megvalósításokat.

A tanács tudomásul vette a postai bizottság határozatát, mely szeptember tanulmányozni fogják annak lehetőségeit, hogy a Balkán-szövetség tagállamainak egész területére közvetlen postai kociskát helyezzenek forgalomba, valamint a bizottságnak a postai tranzitforgalom díjainak leszállítására vonatkozó határozatát is. A postai bizottság határozatai közül kiemeljük a határozatot közös balkán-szövetségi levélbélyeg kibocsátására.

Turisztikai téren a gazdasági tanács jóváhagyta az állandó turisztikai bizottságnak számos határozatát, így közös turisztikai propagandahivatal létesítését Newyorkban, továbbá az iskolai utazások közös szervezésére, közös röpiratok, propaganda-filmek készítésére és a balkán-szövetségi tagállamok turisztikai mozgalmainak fejlesztése céljából a személyszállítási díjak leszállítására vonatkozó határozatokat.

zárult értekezletének eredményeivel meg lehetünk elégedve.

Az idegen küldöttségek részéről *Hasan Sa-ca*, a török küldöttség elnöke beszélt.

— Meg kell állapítanunk, hogy ez a sokat ócsárolt Balkán-szövetség a béke ügyét szolgálja ma. Ez elégtétellel kell, hogy eltöltsön minket. Igaz, hogy érzékenyen érint minket egy balkáni államnak a távolléte. Ha az erre irányuló erőfeszítések megnyerték volna számunkra annak a balkáni államnak a közreműködését, amellyel mind a négyen szomszédosok vagyunk, még indokoltabb lenne elégtételünk és büszkeségünk. Kétségtelen azonban, hogy a balkáni barátság állandó fejlődést mutat, parhuzamosan közös érdekeink felismerésével és közös eszményeink megértésével.

Modern alapokra helyezik az elemi iskolai oktatást

Minden tanuló egyéni képességeiről nyilvántartást vezetnek. Gyakorlati kiképzés az elmélettel való túlterhelés helyett

Bucurestiből jelentik: Öfelsége II. Károly király szombaton szentesítette az elemi oktatásról szóló új törvényt, amelynek indokolása hangsúlyozza, hogy az új kormányzati rendszer egyik legfontosabb megvalósítását jelenti ez a törvény. Az elemi iskola eltért a régi individualista felfogástól, hogy annak az eszmének szolgálatába álljon, amelynek célja az egyének a közösség köteleibe való iktatása és a közösségi érdekek alá való rendelése.

Az elemi iskola a legjobb elemek kiválasztásának eszközévé válik, a növendékek fejlődésének gondos figyelemmel kísérése révén és ezáltal, hogy képességeik megállapítására minden növendék részére külön egyéni nyilvántartási la-

pot készítsenek. Ez a kiválasztási folyamat a középiskolai oktatás során folytatódik. Elhagyja az elemi iskola a túlságos elméleti jellegeit is, ami eddig sajátossága volt, azért, hogy

a jövőben a növendékeket jobban előkészíthessék az életre.

Az elemi oktatás tehát ezentúl gyakorlati jellegű és szintetikus lesz. Itt, az elemi iskolákban, minimális programot hajtanak végre, amely azonos az összes elemi iskolák programjával, de emellett a vidéknek megfelelő különleges munkálkodást is előírnak a tanév tartamára. Azok a gyerekek, akik nem járnak majd középiskolába, az elemi iskola után 3 hónapos tanfolyamon nyernek szakmai kiképzést.

plezték

k Párizsban az amerikai legió világháboruban elesett tagjainak emlékművét

„Franciaország nem játszik kettős játékot a világ kártyáival” — hangoztatta Daladier miniszterelnök

Párizsból jelentik: Pünkösd vasárnapján leplezték le fényes ünnepségek keretében Neuillyben az amerikai légió világháboruban elesett tagjainak emlékművét. Az avatóbeszédet Daladier miniszterelnök mondotta.

— Franciaország — mondotta többek között — a legnagyobb áldozatokat vállalta magára a béke érdekében és nem tett semmi olyat, ami fenyegetés vagy elnyomás lett volna. Franciaország nyugodtan várhatja be a történelem ítéletét.

Hangoztatta a továbbiakban Daladier, hogy a franciák együtt akarnak működni min-

denkivel és nem játszanak kettős játékot a világ kártyáival. Amikor a békét javasolja, őszintén a békének szenteli fáradozásait. A francia nép nem tudna hozzájárulni az emberi méltóság veszélyeztetéséhez. Ezért a hegemoniára való törekvés bármely kísérlete esetén elszántan védelmezné a maga és a világ szabadságát. Franciaország a mai órák bizonytalanságában sem akar lemondani arról a reményről, hogy megmenekül a békét. Hathatósan kifejlesztette a védelmére szolgáló eszközöket és erőfeszítéseit egyesíti mindama népek erőfeszítésével, amelyek a békét becsületesen akarják.

Fölényes győzelmet aratott a magyarországi kormánypárt

A nyilasok megerősödtek, a szociáldemokraták letörtek

Budapestről jelentik: Magyarországon vasárnap és hétfőn folytak le az országgyűlési választások, amelyek iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Az első választási napon, vasárnap, a szavazásra jogosultak 90 százaléka teljesítette választói kötelességét. A választások a legnagyobb rendben folytak le.

Hétfőn, késő estig 70 vidéki választókerületből érkezett be a végeredmény. Ebből a Magyar Élet Pártja 53, a Független Kiszádpárt egy, az Egyesült Kereszténypárt egy, a pártokivüliek egy, az Egységes Magyar Nemzeti Szocialista párt kettő, a Hubay-féle nyilas párt négy, a Nemzeti Front kettő, a Népakarat egy, a Keresztény Nemzeti Szocialista párt egy mandátumot kapott. Pótvalasztás lesz három kerületben. A miniszterek közül gróf Csáky külügyminiszter Sopronban, Hóman kultuszminiszter Székesfehérváron (egyhangulag), Tasnády-Nagy András igazságügyminiszter Hajdusoboszlón (egyhangulag), Teleki Mihály földművelésügyi miniszter Kiskunhalason kapott mandátumot. Antal István államtitkár Cegléden kibuktatta Zsengellér József min. elnöket.

Budapestről jelentik: Az ujabban beérkezett jelentések szerint az első szavazások hozzávetőleges végeredménye a következő:

Magyar Élet Pártja 72 mandátum, szélső jobboldali front 13, Független Kiszádpárt 5, Egyesült Kereszténypárt egy, pártokivüliek egy, Pótvalasztás lesz három kerületben. A hétfői választási napról még csak szórványos eredmények futottak be. Az eddigiek szerint négy kormánypárti és egy nyilas képviselőt választottak meg Karcagán a legrégebb nyilasképviselő: Moskó Zoltán megbukott Lipcsey Márton NEP (Magyar Élet Párt) jelölttel szemben. Szombathelyen Weller Gyula műegyetemi tanár, a NEP jelöltje vezet. Miskolcon mindkét mandátumot a NLP kapta. Reisinger szociáldemokrata képviselő kibukott. Előre tört a NEP Debrecenben is, ahol valószínűleg mindhárom mandátumot megszerzi; de legrosszabb esetben két mandátumot kap, a Független Kiszádpárt pedig egyet. Győrki szociáldemokrata képviselő valószínűleg kibukik. Tatatóvárosan és Nyíregyházán alighanem pótvalasztás lesz a kormánypárti és a nyilas jelölt között.

Budapesten eddig a következő eredmények ismeretesek: Az északi kerületben Raassy vezet, eddig tízezerrel több szavazata van, utána a NEP következik 8 ezer, majd a nyilas párt 6900 szavazattal. Budán eddig a NEP vezet, utána a nyilas, majd a Raassy-párt következik. NEP győzelmeit jelentenek béőfőri: Egerből is, ahol Petró

Kálmán és Komaromból, ahol Zsindely Ferenc államtitkár győzött nagy fölénnyel.

Pest megyében, bár ott a választás már vasárnap este befejeződött, az összeszámolásai még hétfőn este sem készültek el. Végeredményre kedden lehet számítani. A megye északi kerületében eddig egy NEP mandátum és egy nyilas mandátum sorsa dőlt el. Még két mandátum sorsa ismeretlen. Pest megye középső kerületében egy NEP és két nyilasmandátum sorsa tekinthető eldőlni. A megye déli kerületében két NEP és egy nyilas mandátum sorsa dőlt el. A többiek sorsa még ismeretlen.

Férjhezadtam Jucikát

Irtó: Marjalaky Tibor

Esetleges félreértések elkerülése végett mindenekelőtt be kell jelentenem, hogy húszhárom esztendő fiatalember vagyok, család állapotomat tekintve nőtlen, ami pedig foglalkozásomat illeti, a Hegyi-féle nagykereskedés mérlegképes és kezdőfizetéses könyvelője... Azért tartottam szükségesnek mindezeket előrebocsátani, nehogy m. t. olvasóim ötvenesztendő örömapának, vagy éppen örömanának képzeljenek el, mint akinek ugyebár ilyen pártába való nagyleánya legyen. Azt is hozzá kell fűznöm, hogy a cimbenforgó Jucika semnem édes, semnem unokatestvérem — és hozzá még a legtávolabbi rokonj kapcsolatok sem fűznek Jucika a hadiöveg Varga néniék az egyetlen leánykája. Olyan törékeny barna kislány, két mélytűzű fekete szemmel, amilyenek nem híném, hogy teremnek másfelé is, mint a mi akác-soros utcájú kicsi falunkban.

Utolsó liceumj esztendőim egyik vakációjában ismerkedtünk meg. Még emlékszem: a Nagyvendéglő kerthelyiségében volt nyári multság. Bátorralan kamaszkodó diák voltam még, de talpamat már igen erősen bízsergette Veresnek és zenekarának pattogó cigánymuzsikája. A többi magamfajta diákleány már valamennyi derékonkapott egy-egy leánykát és büszkén kavarták velük a port a táncolók számára készített hatalmas, hársfalombokkal árnyékosított sátorban.

Táncolni szerettem volna én is. A jóismerős leányokat már mind elkapkadták. Néztem erre, néztem arra, de már olyan hozzámvalót sehogysem láttam. Ekkor pillantottam meg Jucikát. Ott ültek édesanyjával az egyik hűs sarokban. Nézték a táncoló párokat. Ismertem ugyan őket már régebről, hiszen az ilyen nagy világvárosban, mint amilyen az én falum is — ki nem ismerne a másikat és ki nem tudna az égvilágon mindent a másokról. Eppen csak hogy nem voltunk egymással beszélgető viszonyban.

Kínéztem magamnak Jucikát. Léptem egyet-kettőt feléjük, de bátorlalanul visszakoztam. Úgy,

Vihar pusztított a Skandináv félszigeten

Stockholmból jelentik: A Skandináv félszigeten hatalmas vihar vonult végig. A szél másodpercenként 16 méteres sebességet ért el. A svéd-dán partok mentén tíz ember a vízbe fullt.

Hollandia hatálytalanította az áprilisi katonai intézkedéseket

Hágából jelentik: A holland kormány honvédelmi minisztere hatálytalanította az április 11-iki rendeletét, melynek értelmében a holland hadsereget készenlétebe helyezték. A hatálytalanító intézkedést azzal indokolták, hogy az általános helyzet ma kevésbé aggasztó és nem kell számolni küszöbön álló általános mozgósítás lehetőségével.

Szigorúan megbüntetik a vasúti jegypénztárost, ha az utas megkérdése nélkül alkalmazza a biztosítási bélyeget

Bucurestiből jelentik: A vasúti vezérigazgatóság az utóbbi időben megállapította, hogy ellentétben az erre vonatkozó rendelkezésekkel, az állomási jegypénztárak az utasok megkérdése nélkül alkalmazták a menetjegyekre az európai biztosítótársaság biztosítási bélyegeit. A vasúti vezérigazgatóság közzétette a rendeletet, amelyben ismétellen figyelmezteti a jegypénztárnokokat, hogy ez a biztosítás nem kötelező, azért minden utast meg kell erre vonatkozólag kérdezni, óhajtják-e a biztosítást, vagy sem. Ellenkező esetben szigorú büntetést alkalmaz a vezérigazgatóság.

ahogyan egy hatodikos gimnázista szokott. Megint megindultam, de csak kevés volt a bátorság. Végre mégis megembereltem magamat és hozzájuk mentem. Köszöntem, meghajoltam, mint ahogyan a többiekől láttam, elmormogtam a „Szabad lesz” bűvös ígét — és a következő percben nyakigpirulva segítettem én is minél nagyobb port felverni a mamák legnagyobb aggodalmára.

Igy kezdődött...
Azután nagyon jó pajtásokká lettünk. Együtt korzóztunk falum főutcáján, együtt jártuk vakációban a hullámos hegyhátakat, szőlődombokokat, a vadvirágos érmelléki rétet... együtt haligáltuk a nádas titkos suttogását, megdobáltuk az ijedt szárcsát és megcsodáltuk a vízalábukó fürge vadruccákat...

Eltelt egy év, két év. Jucika és én jópajtások maradtunk. Levelet, amikor nem voltam otthon, sohaem írtam neki. Ő sem írt, mégis amikor egy-egy hosszú iskolai évnegyed eltelt, mindig mint régi cimborák szeritottuk meg egymás kezét. Az idő nem áll meg. Múltak a napok, suhantak a hónapok... Kikerültem az iskolából. Egyszerre szűk lett a falu, kicsinyek lettek a bogárhátú nádfedelel házak. Vonzott a város, mint mindenkit, aki egyszer belekóstolt a levegőjébe.

Elkerültem hazulról...
A békőznapiok itt szürkékké lettek és a vasárnapok, ünnepek unalmassá váltak. Hiányzott valami. Vágytam a mi kis templomunk után, ahol olyan szívből fölesendülve zeng a vasárnapi mise éneke. Visszavágytam mindig. Hiába jártam a város virágdíszes kertjeit, hiába jártam a parkokat, hiába kutattam bennük a mi rétünk illatát, hiába lestem a mi nádasunk sóhaját. Kerestem a mi kis nádfedelel házukat — és kerestem az én kis pajtásomat, Jucikát... De nem találtam őket...

Nagyritkán tudtam hazamenni. Ünnepe volt számomra minden nap, amit otthon töltöttem. Oly jól esett ilyenkor megfürödni az emlékek harmatában és bebolyongani minden utat, minden ösvényt... végigsimogatni az aranyló búzatáblákat, gyönyörködni az Er zöldesűst víztükrösköiben. De jól is esett lenyomni egy ismerős utcaajtó kilincsét és megkérdezni. Itthon van Jucika? De csak egy nap, két nap tartott a boldogság.

Moszkvába utazik a török külügyminiszter

Moszkvából jelentik: Hír szerint a török külügyminiszter rövidesen Moszkvába utazik, hogy viszonzozza Potemkin helyettes külügyi népbiztos látogatását.

Súlyos összeütközés a mongol-mandzsui határon

Tokióból jelentik: A mongol-mandzsui határon vasárnap ismét súlyos összeütközésre került sor. Mintegy ezer főnyi külső-mongoliai csapat, műszaki ütegek és száznál több repülőgép Monohani határkerületben támadást intézett a mandzsui csapatok ellen, de az egyesült mandzsui-japán csapatok a támadást visszaverték. A japán légi erőknek sikerült negyven külső-mongoliai repülőgépet lelőni.

Az elzárkózás politikája ellen beszélt Csikágóban Hull külügyi államtitkár

Washingtonból jelentik: Hull, az Egyesült Államok külügyi államtitkára Csikágóban beszédet mondott. Beszéde során védelmébe vette a nemzetközi együttműködés politikáját és a háború elkerülésére tett intézkedéseket.

— A legsúlyosabb kérdésekkel is szembe kell néznünk, — mondotta többek között. — Bizonyos belpolitikai és külpolitikai kérdések összefüggésben vannak egymással. Némelyek az elzárkózási politika védelmében azt hangoztatják, hogy ha távol tartjuk magunkat más országoktól, akkor mentesülünk annak kockázatától, hogy háborúba keveredjünk. Ez ellenkezik az igazsággal. Egyetlen ország sem biztosíthatja magának a békét, ha csupán hangoztatja, hogy békét óhajt, amikor vannak nemzetek, amelyek készek másokat küzdőterre szólítani és háborúba bocsátkozni.

Akit egyszer vasmarkával megszorít a város, azt nem engedi ki többé kezéből. Szomorúan néztem a távolodó vonat ablakából a tornyunkat, a tova-tűnő szőlőhegyet, az ismerős kilátót, amíg csak minden ködbe nem veszett előttem.

Jöttek megint a száraz hétköznapiak, a falum felé szálló vágyak vasárnapjai — és számoltam a napokat, a heteket, amikor megint otthon lehetek...

Nehezen, de eljött a nap. Ismét vonaton ülhettem és a régi diákos izgalommal számoltam az állomásokat: még öt, még kettő, még egy...

Az otthoni program most sem változott. Újra éledtek a régi vágyak, újra éledtek a régi álmok. Ugy tudtam örülni mindennek, ami otthon volt. Akárcsak egykor hosszú esztendővel azelőtt. Édesanyám kérdezett, simogatót, édesapám szótlanul nézett nagy fiára és húgaim, meg mind a bajuszomat kritizálták...

Vasárnap estefelől elindultam Jucikáékhoz. Bekopogtattam. Varga néni nyitott ajtót, de arcán szokatlan zavart vettem észre.

— Hát hazajött? — kérdezte.
— Haza — mondtam. — Jucika itthon van?
— Láttam valami nincs rendjén. A régi szíveség csak valahol Varga néni szörnyű zavarától mögött rejtőzködött.

— Kerüljön be — szóló végül.
Jucika a szobában volt — és egyszerre rájöttem a nagy zavar okára: Nem volt egyedül. Amikor beléptem és üdvözöltem, — egy fiatalember is fölállt az asztal mellől. Bemutatkozott. Bálint György vagyok — mondotta. Leültem én is. Beszélgettünk erről, arról. Próbáltam elhessegetni a szobára nehezedő nyomott és zavart hangulatot. De bizony sehogyan sem akart sikerülni. Nem is maradtam sokáig és amikor elkészültem megfedkeztem még arról is, hogy tulajdonképpen azért jöttem, mert sétálni akartam hívni Jucikát. Csöndesen bandukoltam hazafelé és bár le akartam tagadni, valami furcsa fájdalom szorongatott fogott el. Nem tudtam, sehogyan sem tudtam, miért?

Sietős lépéseiket vertek gondolataimból. Utánam ment valaki. Bálint György volt, az a fiatal ember, akivel Jucikáéknaál találkoztam az előbb.

— Bocsánat — szólított meg — szeretnék né-

hány szót beszélni magával.

— Tessék, — feleltem kíváncsian.
— Láttam, hamar eljött Jucikáéktól — kezdte — és én szeretném, ha nem alkotna valami téves véleményt rólam. Én feleségül szeretném venni Jucikát...

Nem tudtam, mit szóljak, mit feleljek. Valami elszorította torkomat. Olyan hirtelen, olyan váratlanul ütött meg ez a bejelentés. Akartam mondani: Mi közöm hozzá? ... Miért mondja ezt éppen nekem? ... De hiába kerestem a szavakat, nem jött egy hang sem ajkamra...

... nézze — folytatta Bálint néni szünet után — én nemrég kerültem ide, de hallottam, hiszen nem volt titok ugy-e, hogy maguk milyen jó pártások voltak valamikor Jucikával és amit látom, ez a barátság még most sem szakadt meg. Nem felejtették el egymást. Éppen ezért közlöm magával szándékomat. És nem akarok utjukba állni... Varga néni már megszeretett. Jól is keresek, szépen el tudok tartani egy kis családot. És Irénke is szívesen lát... de... én azért szeretném tudni a maga akaratát, a maga véleményét is...

Most levelet vett ki zsebéből...
— Itt az édesanyám levele — mutatta —, neki is írtam már szándékomról és ő is beleegyezett válaasztásomba... És én mégis... mégis szeretném megkérdezni magát is, hiszen nagyon jól ismeri őt, vagy talán... úgy-e, szereti is?...

— Nem, — feleltem csöndesen. — Igaz jópajtások voltunk mindig, de szerelem? ... szerelemről soha sem esett szó közöttünk. Bálint úr köszönöm, hogy nekem is szólt — és kérem, ne haragudjék, hogy nem vettem észre, hogy eltelt az idő és Jucika nagyleány lett. Látom maga jó fiú, komoly fiatalember... Szeressétek egymást. Higgye el, én leszek a legboldogabb, ha Jucikát, — magukat boldognak látom... Eljövök holnap, szerencsét és boldogságot kívánni...

Elváltunk. És amíg Bálint György lépteit lassan elhagytam a csendes falu békés utcáján, feltört bennem a keserves panasz sóhaja. Meggyűlöltem a szegénységet és a pénzt, mert ha utamba nem állnak, másként tudtam volna felelni annak a Bálint Györgynek, aki rádöbbentett a valóságra, szerettem Jucikát.

A nagy tubus Lei 28.— A kis tubus Lei 18.—

A Román Tudományos Akadémia Ofelsége a király elnöklete alatt tartott dísz-ülésén hódolt I. Károly király emlékének

Bucurestiből jelentik: A Román Tudományos Akadémia Ofelsége a király elnökletevel és Mihály nagyvajda jelenlétében díszülést tartott I. Károly király születésének százéves fordulójának alkalmából.

A díszülésen Rădulescu-Motru professzor, az Akadémia elnöke mondott nagyszabású emlékbeszédet, amelyben rámutatott I. Károly királynak a román művelődés, de különösen a román nyelv fejlesztésének odaadó szolgálatában szerzett érdemeire. Majd II. Károly királyt mondott magas szárnyalású emlékbeszédet.

Az Akadémia éllete szoros kapcsolatban áll I. Károly király uralkodásával. Azért az akadémia e százéves évfordulója ünnepsége elemi kötelesség volt. De bizonyos, hogy ez az ünnepség mégsem a kötelességérzetből fakadt, hanem mindenkinek szíve óhaja volt adózni ama uralkodó emlékének, aki annyira gondját viselte az Akadémiának és aki annyira hátt az intézmény magas szolgálatában.

A király ezután történelmi visszailleszté-

sokkal ismertette, mennyire szívén viselte I. Károly király a román művelődés, de különösen a román nyelv ügyét s mennyire szerette ezt a nyelvet és milyen személyes áldozatokat is hozott, hogy az akadémia a nyelv pallérozásában s általában a tudomány szolgálatában teljesíthesse hívatását.

Majd így folytatta:

— Az az érdeklődés, amelyet I. Károly király az akadémia munkássága iránt tanúsított, csak folytatódott Ferdinánd királynak ugyanily irányú gondosságában, aki ezzel Románia uralkodóinak nemes hagyományait őrizte meg. Noha Románia uralkodóinak főgondja a hadsereg megerősítésére irányult, sohasem felejtették el, hogy egy nemzet igazi ereje nem tisztán a fegyveres erőben, hanem a szellemi termelés minőségében nyugszik. Visszatekintve a román kultúrának az Akadémia fennállása óta mutatott fejlődésére, büszkék lehetünk a haladásra és elmondhatjuk, hogy Románia első királyának óhaja kezd teljesülni.

— Ez a kegyeletes megemlékezés, — fejezte be beszédét az uralkodó, — amelynek ünnepét üljük, csak megerősítheti a kapcsolatokat, amelyek az Akadémia fennállása óta ez intézmény és a román dinasztia között sohasem szűntek meg. Azért óhajtottam ezen az ünnepélyen jelen legyen szeretett fiam, a gyulafehérvári nagyvajda, hogy ezzel ő is magává tegye elődeinek hagyományát és mostantól fogva szüntelenül érdeklődjék az Akadémia munkássága iránt. Megköszönve az elnök úr szavait, újból biztosítom az Akadémiát arról, hogy tevékenysége iránt állandó érdeklődéssel viseltem és arról a hitemről és meggyőződésemről, hogy ez a magas kulturális intézmény mindig a román kultúra fejlesztésén és tekintélyén fog munkálkodni.

Időjárás

A bucaresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Még mindig felhős marad az idő, sokfelé ismét eső, a hőmérséklet is alig javul.

Sorozatós terrorcselekmények Palesztinában

Jeruzsálemből jelentik: Pünkösd hétfőjén több terrorcselekményt követtek el. Ugy lát-szik, hogy zsidók a merénylők. Egy Jaffa körüli faluban a terrorcselekményeknek öt halálos és öt sebesült áldozata van. Merénylet történt egy arab mozgóképszínház előtt is. Az arab főkelők szervezett hadsereget akarnak létesíteni a zsidók ellen.

Hogyan történik a szavazás?

Fontos tudnivalók a választásokkal kapcsolatosan

A választójogi törvény minden vonatkozásban olyan újításokat vezet be, amelyeknek esetleges nem ismerése maga után vonja a szavazatok megsemmisítését. Éppen ezért már most kötelességünknek tartjuk felhívni a választók figyelmét, hogy a szavazás során a törvény intézkedései szerint járjanak el.

1. Mindenki csak azokra a képviselőjelöltekre szavazhat, akiknek a szakmájába, mint választó, feliratkozott.

2. Ezáltal nincs választói igazolvány s így minden választó vigyen magával olyan hivatalos iratot, amelyből személyazonossága megállapítható. (Lehet ez személyazonossági igazolvány, katonai irat, állampolgársági, avagy iskolai bizonyítvány, régi választói igazolvány stb.)

3. A szavazatszedő bizottság megállapítja a választó személyazonosságát és azt a tényt, hogy fel van véve a választói névjegyzékbe. A választó ezután aláír egy ívet s utána szavaz, a következőképpen:

4. A szavazás nem listára történik, mint eddig, hanem személyre.

5. A szavazóknak a választási elnök pecsétjével ellátott borítékot adnak át, amelyben annyi fényképes szavazólap van, ahány képviselőjelölt van abban a szakmában. A választó ezzel a borítékkal bemegy a szavazófülkébe, kiválasztja azoknak a jelölteknek a szavazólapjait, akikre szavazni akar, ezeket beleteszi a borítékba, azt leragasztja és saját kezűleg bedobja az urnába. Azokat a cédulákat, amelyekkel nem szavazott, még benn a fülkében, mielőtt kijönne, összetépi. Aki ilyen szavazólapot kihoz, súlyos büntetésben részesül.

6. A választó csak annyi szavazólapot tesz be a borítékba, ahányra szavazni akar. Tehát betehet egyet, kettőt, hármat, — de legfeljebb nyolc szavazólapot. Ha valakinek borítékjában nyolc szavazólapnál többet talál, annak szavazatát megsemmisítik. (Kivéve Brassó és Háromszék-megyét, ahol 10-et is tehet, mivel ez Bucsecs-tartományhoz tartozik.)

7. A választás kezdete június 1. reggel 8 óra és legfeljebb 2 óra megszakítással addig tart, amíg mindenki le nem szavazott. A szavazást legkésőbb június 2-án reggel 8 óráig le kell zárni.

8. A választás során tapasztalt sérelmek ellen a jelöltek előterjesztést (contestatie), a választók pedig panaszt (reclamatie) nyújthatnak be a választás elnökének írásban.

A választójogi törvénnyel egyidejűleg királyi rendeleti törvény által június 7-re máris összehívták az új parlamentet. A képviselőválasztásokat június 1-én, míg a szenátorválasztásokat az azt követő napon, tehát június 2-án fogják megjelelni. A magyarság vezetőinek gondoskodniuk kellett arról, hogy népünk az új parlamentben megfelelő képviselőkhöz jusson. E célból közvetlenül a választójogi törvény megjelenése után, felhívást intézett a magyar polgárokhoz és kérte, hogy minden egyes képviselői és szenátorválasztó jogosultsággal rendelkező magyar ember záros határidőn belül jelentkezék a választói névjegyzékbe

való felvételre.

A képviselő és szenátorjelölések során különös súlyt helyeztünk arra, hogy a Front igazgatósága előtt képviselő javaslat a magyar vidékek álláspontját fejezze ki. Összesen 21 magyar jelölt indult a választásokon, akik közül 16 képviselő-házi és 5 szenátori mandátumot kért.

A törvény rendelkezései értelmében a jelölések letételének utolsó határideje május 23., illetve 24-ike volt.

Megalakult a romániai Magyar Népközösség gyergyói tagozata

Saját tudósítónktól. A napokban ült össze a Központi Szálló nagytermében a gyergyói magyarság, hogy a romániai Magyar Népközösség gyergyói szervét ideiglenesen megalkossa.

Az egybehívó dr. Gaál Alajos üdvözölte a központ kiküldöttjeit, gróf Teleki Adámot és dr. Kolombán Józsefet, majd az egybegyűlteket kimondották, hogy a szerv megalakítására föltétlenül szükség van s annak élére arra érdemes egyéneket óhajtanak már most tenni.

A tisztségekre a következő személyeket jelölték:

Elnök: dr. Gaál Alajos, alelnök: dr. Márton András ügyvéd, titkár: Karácsony Antal, Kulturális szerv. elnök: László Ignác főesperes-plébános, titkár: Schaff Ferenc tanító. Társadalmi szerv. elnök: Vákár József apát-plébános, titkár: Nagy Sándor banktisztviselő, elnök: Berecz János nyug. erdőmérnök, titkár: Bajna András banktisztviselő, gazda-elnök: Madaras Árpád, titkár: Molnár Lajos, Kereskedői szerv. elnök: Bajna Imre, titkár: Zárug L. István, Ipar szerv. elnök: Stengel Károly, titkár: Schuller Károly és végül Ifjúsági szerv. elnök: Bajna József, titkár: ifj. Blénessy Jenő.

Választás után az egybegyűlteket az Országos Magyar Népközösség jelenlegi elnökéhez az alábbi kérést terjesztették:

— Elnök Úr! A folyó hó 25-én gróf Teleki Adám és dr. Kolombán József központi kiküldöttek közreműködésével megtartott s a gyergyói járás minden községéből és minden foglalkozási ágából összehívott értekezlet úgy határozott, hogy az általa kijelölt vezetők elvállalhatják a romániai Magyar Népközösség és a Nemzeti Ujjászűletés Arcvonalának szervezését azáltal, hogy a határozott föltétellel, hogy ez a megbízás csak az erre kiküldöttek által sürgősen s most már haladéktalanul elkészítendő szervezeti és alapszabályok nyilvánossá válásáig tart, mikor is nyomban átadja helyét a népképviseleti alapon

megválasztott s a romániai Magyar Népközösség közgyűlésének felelős vezetőségnek.

— A gyergyói járás magyarságának nevében egybegyűlteket ismételtén és nyomatékosan felhívják Elnök úr nb. figyelmét, hogy ez az átmeneti „kinevezéses” idő hosszabb ideig nem tarthat s a szerv alulról felfelé való kiépítése csak súlyos károsodások árán halogatható továbbra is.

— Egybegyűlteket egy akaratral ragaszkodnak ahhoz is, hogy a gyergyói Népkisebbségi irodát haladéktalanul állítsák fel s fenntartásához a központ megfelelő támogatást nyújtson, mert nélkülül helyi vezetőség nem vállalhatja a gyergyói medence mintegy hatvan ezer magyarságának testvéri megsegítését — ügyes-bajos dolgának eredményes intézését.

Ezután a már elkészített alapszabály ismertetésére került a sor. Felolvasás után úgy határozta, hogy annak egy példányát átveszik alapos tanulmányozás végett és rövid időn belül haladéktalanul visszatértesztik. Majd gróf Teleki Adám tartott rövid beszámolót a Magyar Népközösség által eddig kifejtett munkásságról biztosítva az egybegyűlteket, hogy a vezetőség magyar faja iránti kötelességérzettel vezérelve a legjobb belátása szerint cselekszik.

Az egybegyűlteket megköszönve a kiküldöttek fáradozását, bizakodó lélekkel eszlottak szét.

Korompai József:
Az örök élet éreltségijén
Ara tűzve 75 Lei

Az Istenben harmonikusan megnyugvó szenvedés érte mének valóságos zsoltára és himnusza ez a könyv.

A negyedik propaganda-kiállítás, a negyedik sikert jelenti

Berlinben, május 26-án nyílt meg a román propaganda-kiállítás

Bucurestiből jelentik: Május 26-án nyitották meg Berlinben a román propaganda-kiállítást, amelyet a propaganda alminisztérium rendezett.

A kiállítás a „Haus des Deutschen Handwerks” nagytermében, Radu Crutescu berlini román követ védnöksége mellett nyílt meg. Gazdag és változatos turisztikai anyagot ölel fel. Néhány száz fényképet, üveg-diapozitívet, szönyegeket, román nemzeti öltözeteket, népművészeti varrottásokat, egy szóval mindent, ami képet nyújt az országról turisztikai és népművészeti tekintetben.

Láthatók a kiállításon a Transilvania és a Regele Carol hajók, továbbá egy L. A. R. E. S. repülőgép és egy Malaxa aerodinamikus vonat modelljei. Azonkívül kitömött állatok és madarak, amely a hegyvidékek és a Dunadelta állatvilágát mutatják be, azután agancs- és prémgüjtemény, melyek Romániát mint a vadászat hazáját ismertetik.

Nem hiányoznak az ország szemléltető turisztikai térképei sem, továbbá a földművelést, a petróleumtermelést, a faipart szemléltető diagrammák, a Duna deltájának a mamaiai Rex hotelnek a képe, vadászhaték a Duna delta vidékéről, aztán számos falragasz, röpirat, utazási tájékoztató ésatöbbi.

Mint hogy a kiállítást a német illetékes közegekkel létesített viszonyossági megállapodás alapján rendezték, amelyek jelenleg Bucurestiben a propaganda alminisztérium palotájában látható német turisztikai kiállítást rendezték meg, a berlini román propaganda-kiállítást különös gonddal, bőséges anyag felhasználásával szervezték, hogy a német közönséget kellőképpen tájékoztassák a romániai turisztika lehetőségeiről úgy, ahogy annak fejlődését ma a propaganda alminisztérium irányítja.

Victor Jinga szövetkezeti miniszter előadókörutja Erdélyben

Nagyvárad. Saját tud. Dr. Victor Jinga szövetkezeti miniszter körútja során hétfőn délelőtt érkezett Nagyváradra. A szövetkezeti miniszter hétfőn este 7 órai kezdettel előadást tartott a város háza dísztermében. Az előadáson megjelent a Nagyváradon tartózkodó Zigre Miklós kultuszminiszter is, akit Victor Jinga miniszterrel együtt melegen ünnepelt az előadásra gyűlték tömege. A szövetkezeti minisztert elsőnek Dumitrescu kereskedelmi és iparkamarai elnök üdvözölte, majd Chirila Augustin polgármester mondott melegszerű köszöntőt a város nevében.

Az üdvözlőbeszéd elhangzása után a szövetkezeti miniszter megkezdte „Kereskedelmi szerződések és az ország gazdasági érdekei” című előadását. Előadása során méltatta Nagyvárad gazdasági és kulturális jelentőségét, majd közérdekű gazdasági kérdésekről beszélve ismertette a német-román gazdasági szerződés lényegét és a szabadzónák kérdését. Az értékes előadást a hallgatóság hálás tapsal jutalmazta.

Dr. Jinga Victor szövetkezeti miniszter Máramarosszigeten

Saját tud. Dr. Jinga Victor szövetkezeti miniszter, kereskedelmi akadémiai tanár vasárnap este 7 órakor Nagyváradról Máramarosszigetre érkezett. A megye határára Crisan Emil ezredes-prefektus fogadta. Dr. Jinga Victor miniszter az ortodox püspökségre hajtatott, 8 órakor dr. Stan Vasile ortodox püspök, Crisan Emil ezredes-prefektus és Mociutschi ezredes helyőrségi parancsnok kíséretében a vármegyeházára vonult. A megyeház előtt dr. Tite György polgármester a város nevében üdvözölte a minisztert, aki a „Nemzeti Ujjászűletési Arcvonal” iparos és földműves tagjainak sorfala között a díszterembe ment, ahol szépszámú közönség részvétele mellett előadást tartott. Dr. Jinga Victor Szatmárra utazott. Hútaig a megye határára Crisan Emil ezredes-prefektus kísérte el.

Cassulo András pápai nuncius huszonötéves püspöki jubileumának megünneplése Csíksomlyón

A nuncius az üdvözlésekre adott válaszban kiemelte az erdélyi Egyházmegyei Tanács történelmi érdemeit és jövőbeli fontosságát

(Csíkszereda. Saját tudósítás.) A csíksomlyói pünkösdszombati nagy búcsújárás ünnepére ragyogóan foglaldott bele Cassulo András érsek pápai nunciusnak a jelenléte. Már vasárnapi számunkban közöltük, hogy a nuncius szombaton ita, a csíksomlyói történelmi nevezetességű kegyhelyen mondotta el főpapi díszmiséjét az ő huszonötéves püspöki jubileuma megünneplésére. A búcsújáró tömegek tízezeinek, a népnek is ünnepe lett az, hogy egyháznak egyik legfőbb vezető egyénisége negyedszázados apostoli működés emlékeire tekintet vissza. A nuncius a pápa Öszentsége külön áldását is hozta a búcsújáró népnek, s ez az atyai jóságú megnyilatkozás még bensőbb tartalmúvátette az egyház legfőbb földi elöljárója és a nép lelke közötti egybeolvadást.

A jubiláló főpapi díszmiséről, az apostoli

nagyáldás kiosztásáról vasárnapi számunk már részletes közléseket hozott. A nunciusnak a díszmiséről való kivonulása is tele volt megható jelenetekkel. A közönség tiszteletteljes sorfalai rajongással hajoltak oda a főpap alakjához, hogy késcsókával illessék, vagy csak legalább ruháját érintsék. A nuncius könnyező mosolygással fogadta a hívők szeretetének ezt az odaadó megnyilvánulását. Így vonult kíséretével együtt a templom melletti ferencrendi szerzetházba, melynek kapujában Szűcs Dénes házfőnök fogadta a rendi testvérek élén. A rendházban volt az ünnepi ebéd is, melyen a nunciuson és Márton Áron püspökön kívül az Egyházmegyei Tanács és a Szentferencrend képviselői, s a kerületi papság és a búcsúra sereglett hívők lelkeszei, továbbá a világi hatóságok küldöttei voltak jelen.

Dr Gyárfás Elemér a csíksomlyói búcsú 400 éves multjáról

Az ebéd megkezdése előtt a ferencrendi tartomány nevében dr Imecs Károly főatya köszöntötte a nunciust latin nyelven. Örömeinek adott kifejezést, hogy házukat és a búcsújáró hívek seregét a nuncius jelenléte mennyira megtisztelte. A meghatótt nép lelkéből imádkozik, hogy Isten áldja meg a Szentszék küldöttét. A kerületi papság nevében Biró Ferenc mondott ugyancsak latin nyelven üdvözlő szavakat. Kiemelte, hogy az alsó papság az ő főpapjainak jelenlétéből és életpéldájából üdvös buzdítást merít szent hivatásának tökéletes teljesítésére.

Azután dr Gyárfás Elemér, az Erdélyi Római Katolikus Egyházmegyei Tanács elnöke francia nyelven a következő beszédet mondotta:

Nagyméltóságú Nuncius ur!

Egyházmegyei Tanácsunk, hűvének hű és illetékes reprezentársa, őszinte háláját fejezi ki az én igénytelen szavaimmal Nagyméltóságodnak azért a jóindulatú figyelméért, hogy eljött a mi ősi csíksomlyói búcsunkra s mély tisztelettel s a legnagyobb örömmel üdvözljük népünk történelmi földjén a Szentszék Atya Nunciust.

Csak a tizenhatodik század végén járt még e földön pápai követ, Posevino jezsuita atya, ki eljött a székelyek közé, hogy rendezze a püspöki szék másfél évszázados üresen állása alatt megzavarodott egyházi viszonyokat s így Excellenciádnek szeretetteljes és jóakaratu látogatása valóban történelmi jelentőségű s minden időkre meg fog örökíttetni annalesinkben.

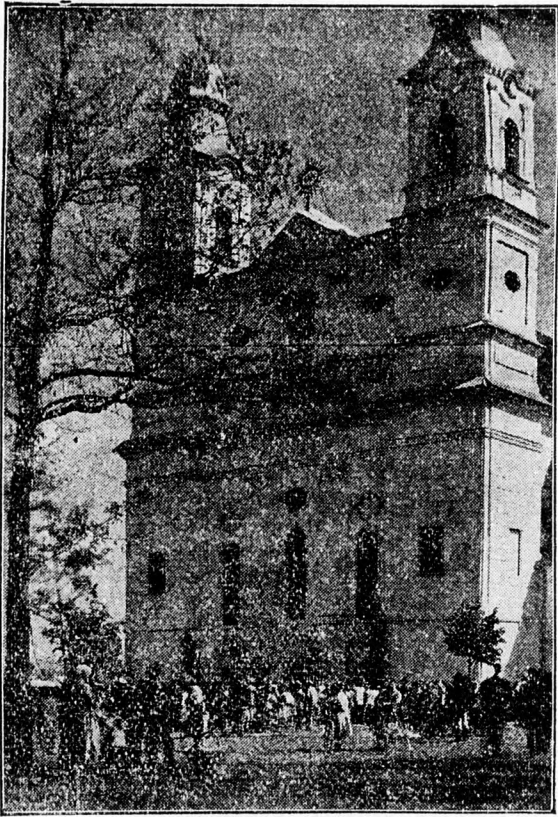
A csíksomlyói búcsut annak az 1567. évi csatának emlékére tartjuk meg, mikor népünk fegyverrel védte meg a katolikus hitet s így megakadályozta a hatalomnak a kísérletét, hogy ezétszakítsa a Szentszékhez való kapcsolatunkat. Ezt a bátor katolikus magatartást, melyet népünk évszázadokon át követett, nem politikai szempontok sugallták, sem gazdasági érdekek, hanem népünk azért maradt meg katolikusnak és védelmezte szilárdan hitét, mert meg volt győződve, hogy ez a hit legértékesebb kincse, fenntartó és regeneráló erőforrása.

A mi földünknek magasak a hegyei, zord a klímája, népünknek a mindennapi kenyérért és évszázados jogaiért folytatott küzdelme mindig fölötté nehez volt. Ezek a nehézségek rendkívüli erőfeszítéseket követeltek s ez magyarázza meg, hogy népünk jelleme komoly és kemény, néha talán kissé merev és büszke is. Aki azonban egyszerű megnyerte bizalmunkat, az biztosan támaszkadhatik hűségünkre és hálánkra s Excellenciád két tényével — február 12-én szerett püspökünk felezentelésével és most a csíksomlyói Szűz Anyánál tett látogatásával — olyan jóságos Atyai szeretetet tanúsított irántunk, melyet sohasem fogunk elfelejteni.

A mostani látogatása annál értékeesebb reánk nézve, mert Excellenciád a mi körünkben s a mi Szűz Anyánk történelmi szobra előtt mondta el püspökságének huszonötödik évfordulós főpásztori miséjét s így a személyes ünnepének örömeit megosztotta velünk. E huszonöt év alatt Excellenciád a kegyelem ajándékait osztogatta az emberek ezreinek Európában, Afrikában és Ame-

rikában s mi, Excellenciád nagy családjának szerény tagjai büszkék és hálásak vagyunk, hogy e fontos évforduló részesei lehetünk.

Mély tisztelettel és hódolattal üdvözölve

A csíksomlyói kegytemplom

Nagyméltóságodat körünkben és kifejezve legjobb kívánságainkat a huszonötéves jubileumhoz, biztosítjuk, hogy mindig igyekeznünk fogunk hálásaknak bizonyulni velünk szemben tanúsított jóságáért s törekszünk kifejezni hálánkat ténnyekkel és cselekedetekkel, melyek megkönnyíthetik és segíthetik Excellenciád nagy és fontos feladataink hordozását és megoldását. Kérjük az Uristent, hogy magatartásunk igazolhassa hálalelérmeinket, melyek e szerény szavak kifejezni akartak.

Isten hozta Excellenciádat, Isten áldja és éltesse mai huszonötéves jubileuma alkalmából!

Cassulo nuncius az üdvözlő beszédek egy-egy kifejezőbb mondatánál mosolygó fejbölintásokkal helyeselt, majd Gyárfás beszéde után szerető válaszként adott mindenik szónoknak. A ferencrendieket megdicsérte a nép körében végzett hit-erősítő munkájukért, s kérte őket, hogy tovább is tartsanak ki népük mellett, mert ez a nép az ő

erősségük. A papságnak is kifejezte elismerését és azt hangoztatta, hogy az itteni papságban s annak működésében a Szentlélek áldásával való elteltést meghatottan látja. Az egyházmegyei tanácsnak azt válaszolta, hogy ennek a különleges egyháztársadalmi intézménynek történelmi nagy multját és érdemeit jól ismeri, s jövőbeli hivatásának a fontosságát is jól tudja. Minden jó törekvésével azon lesz, hogy az egyházmegyei tanácsot nagy feladatai teljesítésében elősegítse.

A beszédváltások után még Aftenisze görög katolikus kanonok tolmácsolta Nicolescu balázsfalvi érsek üdvözlését. A nuncius román nyelven mondott köszönetet a görög katolikus hittestvéreknek.

Az ebéd végeztével Cassulo nunciusnak dr Paál Árpádhoz, a Magyar Lapok főszerkesztőjéhez is volt néhány kedves szava. — Naponkint megkapom a lapjokat és szeretettel fogadom. Fordítanak is nekem a közleményeiből. De igyekszem, hogy majd magam is tudjam olvasni és érteni. Adja át szerető üdvözlőmet a lap többi munkásainak és olvasóközönségének.

Zengő hegy. Ennek a népnek nagy a hite

A díszebéd egy óra hosszáig tartott. Délután három órakor megzendültek a harangok, s megkezdődött a búcsújárók tömegeinek kivonulása a kegytemplom előtti Somlyóhegyen. A hegyen Kálvári-út van, s a hegyet körülvevően egy szelid lejtősséggel emelkedő körút, melynek középső részén, a hegy magasában kisebb templom emelkedik, honnan a körút megint lefelé kanyarodik. A hegynek a kegytemplom felé néző oldalán az emelkedő és a hegytetőről alávezető utak alulról is jól láthatók, különösen a zárda és a közelében levő árvaház felső emeletének az ablakaiból. A nunciusnak az árvaház egyik ablakában készítették kedves díszítésű, virágokkal és fenyőgallyakkal körülvett kilátót. Ő és kísérete onnan nézte végig a búcsújáró tömegek kivonulását.

Két óra hosszáig tartott a kivonulás s nem 25 ezrenyi volt a kivonuló tömeg, mint ahogy korábbi jelentésünk jelezte, hanem túl a 40 ezren. A gergyóalfalvi csoportjával kezdődött a menet, utánuk száz meg száz egyházközség csoportjai végezzakadatlanul, s aztán a gyimesvidéki csángómagyarok csoportjával fejeződött be két óra múlva. A menet éle már a hegyet megkerülve, a hegy tetőre érkezett. A hegynek mind a két oldalán zengett a szép régi Mária-énekeknek a szava. A hegy alján is, a hegy tetején is. Zengő hegy volt, mely valami csodás nagy összhang áradatát ömlesztette magából.

Előbb szemergett, aztán zuhogott az eső, s a hegy tetejére mintha ránehezedett volna a fellegek sokasága. De aztán megenyhült a felhők horussága, az eső is elállott, az ég derülni kezdett. Többnyire minden évben így szokott lenni, — mondják az emberek. A búcsú ritkán van eső nélkül. Áldás az, májusi eső, kell a földnek. S a templomi zászlós menetek rendületlenül haladnak fölfelé a hegyen. Minden egyházközség csoportja előtt három rudon tartott nagyobb lobogó, utána fehér és kék zászlók alatt ifjak, öregek, férfiak és asszonyok a maguk külön-külön ösztartásával. Minden falunak megvan a maga népviselete, mely nagyjában egyezik az egész Székelyföldön, de falunkint mégis mindeniknek van valami jellegzetes ruhadarabja, vagy színe, más zsinórzása és kivarása a ruhán. Így egy tömeggé gyűlve eleven, színes, mozgalmas kép az egész zengő és megmozdult hegy.

Az eső nem állít meg senkit. A menet eleje már a hegytetőről kezd aláereszkedni, mikor alatt, a kegytemplom előtti térről, az abba torkoló utcákról egyre és egyre ömlenek az új zászlók és csoportjaik. Mikor a nuncius kilátójával átellenbe érkeznek ezek a zászlók a hegy alsó kezdetén, mindnyájan meghajlanak a főpap előtt. Ő szerető mosolygással osztja az áldást feléjük. És egyre meghatottabb lesz a csodálkozása. Környezetéhez fordul:

— Soha életemben még ilyen népet nem láttam. Ennek a népnek nagy a hite.

CRONIN

világhírű munkái:

Réztábla a kapualatt füzve 185 lei
kötve 238 „
Ezt látják a csillagok füzve 314 „
A kalapkirály I., II. kötve 324 „

DANTE KIADÁS

Licai cipac egy álmodozó licai költőről

Nagyvárad, május hó.

A fiatal költő, akinek nemrég szép verseskötete jelent meg az Ady-émlékeket őrző körös-parti városban, jólöltözködés dolgában nem ragaszkodik az Ady-hagyományokhoz. Gyakran belátogat hozzánk a szerkesztőségbe, ahol néhány éven át neki is volt íróasztala, elmondja, kinek sikerült — szerzői árban — könyvet eladnia, leül kis időre egykori helyére, amelyet bohém hajlamai miatt nem bírt megtartani magának, elkölti szalonából és retokból álló tizóraiját, ami, erős a gyanum, egyúttal az ebéd szerepét is betölti nála s aztán a támolgásig bizonytalan léptekkel, ruháján, arcán a gondozatlanság jellegzetes tüneteivel, de tekintetében a mindig szép-álmódás sugárzásával távozik.

**Szépek ezek a versek,
csak szomorúak és vígasztalanok...**

Mielőtt azonban kibotorkálna az atcára, a nyomdába is benéz. Jó hallgatni íróembernek a szédőgépek kecegését, zörgését, zakatolását és érezni azt a papír-, ólom- és nyomdafestékszagkeverékből kialakult légkört, amelyben a nyilvánosság, a hírnév csábjá kísért... De a fiatal költőt nemcsak ez a nyomdai hangulat érdekli. Odasomfordál az előszedés kerrigát kefelenyomataihoz, amelyek hosszú hasábkokon lógnak egy falbavert szegen s gyorsan átnézi őket. Aztán kis csalódás kifejezése jut végig arcán:

— Megint nem jött le a kritika.

Igen, amit ezután szednek, az már csak napi esemény, időszzerű riport, szenzációs távirat, „legújabb”... Most már nem jöhet a kritika. Pedig hogy megígérték a fiúk.

Nekem a szívemre ment ez a titkos, szerény nyomdai ellenőrzés, — minden sürgetés, panasz vagy erőszakoskodás helyett... Más lapok már rég megírták beszámolóikat. És megállapították a fiatal költőről, hogy fejlődő tehetség, s hogy komoly irodalom, amit csinál. Csak mi, akikhez legközelebb áll, csak mi nem írtunk még mindig egy szót se róla. Talán éppen azért, mert mihozánk áll a legközelebb. És jobban látjuk benne, a tehetséges költőben a tökéletes embert. A költő, — mondaná rá Mikszáth — olyan, mint a havasi kiirt: csak messziről jó hallani.

— Szépek ezek a versek, — mondjuk neki. — Csak szomorúak és vígasztalanok kissé.

— Olyanok — feleli —, mint az életem.

„Az úr nem örült csak részeg...”

Csakugyan elég szomorú, fegyelméletlen, hánytvetett ez az élet. Nemesek az övé. Sok-sok fiatal író, költő sorsa ez: Örölni, pusztulni a licai kedély nagy kilengései, fájdalmai, a kenyérgond és az alkotás kötelességérzete között. Hát érdemes? Azért, hogy a test és lélek vívódásaiból olykor ki-jegecesedjék egy szép szonett? Hát érdemes — kérdezte Ady is, mikor pedig már ragyogó orcával állt az elsőknél az élén. S akkor a fiatal költő hogy érezte kielégítőnek, vidámnak az életét, amelyben megvan a nagy alkotók minden lelki

**Kállay Miklós:
Báthory István**
Balanyi György bevezető tanulmányával, térképpel, műmellékletekkel. — Ara fűzve 247 Lei, kötve 342 Lei.

Báthory István életének megoldására csak Kállay Miklós vállalkozhatott, ki Jókaira emlékeztető gazdag aradásu fantáziájával hiánytalanul átéli Báthory gazdag és szövevényes életének minden meglepő, új fordulatát. Olyan történelmi film perreg le előttünk, melynek minden jelenete új értékkel és felismeréssel gazdagítja a mai nemzedék életét.

Dante kiadás.

gyötrelme, minden esendőségre hajlamossága a nagyság boldog elégtétele nélkül?

Ő maga meséli:

— Nagyon rendetlen életet éltem, kiskocs-mákban hanyódtam folytonosan. Nem lehet ezt bírni idegekkel. Már ott tartottam, hogy örült híremet keltették. Ez nem lett volna nagy baj, de hölgyem emiatt nem akart többé szóba se állani velem. S én ittasan bolyongtam a szállóhegyeken és időnként harsányan kiáltottam bele a semmibe az ő nevét... Egy éjjel borozásból jövet az az ötletem támadt, hogy bebizonyítom neki: nem tébolyodtam meg. Becsengettem a bolondok házába. „Mit akar az úr? — kérdezte a kapus.” — „Örült vagyok”, — feleltem, mert részeg fővel úgy okoskodtam, hogyha én magam nyilvánítom örültnek magamat s a bolondok házában mégis megállapítják rólam az ellenkezőt, akkor ennek föltétlenül meggyőző ereje lesz hölgyem előtt... „Igen, örült vagyok, — ismételtettem vad szemforgatással.” — De a kapus legyintett: „Ugyan, menjen az úr... Az úr nem örült, hanem részeg...” Én azonban nem tágtítottam. „Itt maradok”, — jelentettem ki. — S nem is hagytam eltávolítani magam, míg másnap,

miután több heti éjszakázás után először jól ki-aludtam magam, az orvosok meg nem állapították, hogy beteg vagyok ugyan, de örült nem.

„Új életet kell kezdenem”

Száz ilyen lump-est hőse a fiatal költő. Megtépázva került ki belőlük. De most már szinte egy éve szigorú fogadalmat tart; bármilyen fájdalmasan nélkülözi is a mámorokat... Lehet, hogy ebben a fájdalmában hanyagolta el még jobban magát. De viszont szert tett annyi akaraterőre, hogy ki tudta adni könyvét... S nini, a napokban kiöltözött, frissen nyírva, borotválva toppant be hozzánk. Szinte világitott a gondozottsága.

— Az Istenért, — mi történt veled? — kérdezték a kollégák.

A fiatal költő szeliden mosolygott.

— Magam jöttem reá, hogy új életet kell kezdenem. Egy előkelő orvos előszobájában várokotam, akitől azt a szívélyes üzenetet kaptam, hogy megveszi a könyvemet. Finom dámák ültek a váróban és én türelmesen sétáltam fel s alá... Egyszer csak egy álló tükörben látom, hogy borzalmas csavargó közeledik felém... Haja bozontos. Ruháját mintha rádobálták volna. pecsétesen... Ur-isten, ez én vagyok, — döböntem meg. S elhúzódtam egy sötét sarokba. S ott elhatároztam, hogy ez így nem lehet tovább.

Hát ilyen ember — sok sorstársával együtt — a mi fiatal költőnk. De a szép, bánatos, néha hátborzongatóan kísérteties verseket, amelyek a kis, fehérfedelű kötetében megjelentek, mégis ő írta.

(J. B.)

Keresett cikk a magyar könyv

Petőfiit, Aranyt és Jókait keresik az „ódon ritkaságok boltjában.” Még a régi iskolai könyveket is megvásárolják néhány leierért. Nyilatkozik a fűszerkereskedő, aki irodalmi szakmára tért át

Temesvár. Saját tud. Hogy mennyit és mit olvasnak ma az emberek, azt talán — bármennyire is különösek hangzik — legáltalában egynéhány fűszerboltban lehet manapság megállapítani. Akad a külvárosokban fűszerbolt, amelyben már csak mutatóba van fűszerárú vagy élelmiszer, egyébként azonban a falakat köröskörül hatalmas állványok takarják: roskadásig könyvek tömegével megrakva. Van például az Erzsébet-külvárosban egy ilyen különös könyvesbolt: sokféleségével ez tulusz valamennyi hasonló helyiségen. Lehet ott mindent találni: orvosi vagy mérnöki szakkönyvektől, folyóiratoktól kezdve egész a kottákig, dizsalbumokig, utelirás, algebra, szépirodalom és — ponyvatermek. Még pedig bőven. A könyvkereskedésekben, ahol a könyvek ujak s ennél fogva drágábbak. bizonyára nincsenek akkora forgalom könyvekben, mint a fűszerboltban. A tulajdonos mindent megvesz olcsó pénzen s különösen örül, ha „vegyesárut” hoznak kosarakban. Az egészért együtt ad valami kis összeget s amikor aztán rendezzi a „zákmányt”, talál benne akárhány olyan könyvet, amelyért egyedül megkapja azt az árat, amit az egész ezállományért adott. Néha valóságos ritkaság kerül felszínre: könyvecské az ezerhatszáz évesekből — öt leierért, régi emlékbészéd jónévű régi nagyságról, akiről azonban már alig tudunk valamit s régi teljesen elfogyott történelmi mű, esetleg tizenöt leierért. Ha szépen van bekötve — a bekötési tábla sokat számít! — esetleg harmincöt vagy negyven leieré az ára.

Hogy egy ilyen bolt tényleg kompetens fokmérője annak, hogy mit és mennyit olvasnak az emberek, bizonyítja az üzlettulajdonos kijelentése, aki szerint sok ezer könyv kerül így forgalomba. Nincsen, aki pontosan megmondhatná, hogy tulajdonképpen mennyi. Legjobban a kis könyvecské fogynak „penzősök” és félpenzősök”, meg hasonlók, ezeket leginkább „cserélni” szokták. Vásárolnak kettőt vagy háromat belőlük, aztán visszahozzák, egy-egy leieré fizetnek s újat visznek. A rengeteg könyv egyrésze az üzlet „kölcsonkönyvtár” osztályában van felhalmozva. Szépen rendbehozva, ragasztva és papírba csomagolva. Rengeteg előfizetője van a „kölcsonkönyvtárnak”, de a kölcsonkönyvtárnak is bármely példánya eladó.

Azt mondja váratlanul az üzlet tulajdonosa: — Érdekes megfigyelni, mit keresnek az emberek. És mindig egyezzerre szokták ugyanazt keresni. Ha például valamely híres regény filmváriációját adják a moziban, egészen biztos, hogy abból a regényből mindent eladok, akármennyi példány legyen belőle.

— Most mit olvasnak?

— Éppen ez az, amiért szóltam! Egy idő óta a könyvvásárlók — nem a rendes cserélőkről beszélek — erősen keresik a magyar könyvet. Any-nyi Petőfi-kötetem volt, különböző kiadásban,

hogy már alig adtam valamit egy-egy ilyen könyvért. Ma nincs egyetlenegy Petőfi-kötet sem! Sőt: egyenesen avval állítanak be némelyek, hogy Arany János költeményeit akarják megvenni. Van aki Adyt kér. A kölcsonkönyvtárból az utóbbi napokban vagy husz Jókai-könyvet adtam el. Nagy az érdeklődés Mikezath iránt is. Kelendő a magyar könyv, kelendő a komoly magyar irodalom. Aztán főleg a történelem. És még valami: rekord-vásárt csapatom régi iskolai könyvekben, Tucatszámra éveikig heverték ezek itt, ugylátszott, hogy — üzletileg véve — az egész nem ér egy fabatkát. Nemrég még egy leierért adtam volna kilóját. Most aztán mindent megvásároltak. Magyar olvasókönyvet, iskolai földrajzt, történelmet. Olcsó is: három-öt-hat leier...

Ha a fűszerkereskedő, aki könyvet árul fűszerboltjában, azt állítja, hogy nagy a kelendőse a magyar könyvnek, hogy sokat olvasnak, el is kell hinnünk.

A fűszerkereskedő nagy könyvforgalmát tekintve, kompetensnek látszik, hogy „irodalmi kérdésben” úgy nyilatkozzon. Sch. B.

Ki felelős azért, ha a telefonáló eltöri a lábát?

Déva. Saját tud. Néhány évvel ezelőtt történt, hogy Călănescu Constantin petrozsényi főmérnök, az egyik este telefonálni akart a petrozsényi postáról. Amikor be akart lépni a telefonfülkébe, nem vette észre a fülke előtt tártongó gödröt, amelyet az épület javítását végző munkások ástak oda. A főmérnök belépett a gödröbe, de oly ezerencsétlenül, hogy lábát törte. A főmérnök láb-törése miatt pert indított a szolgálatot teljesítő Izsák Hermína telefonoskiszasszony ellen, amiért nem figyelmeztette a veszélyes gödröre. A fel-lőseget később kiterjesztették Boér Dezsőre, a posta vezetőjére, majd a sorozatos törvényszéki tárgyalásokon a Telefonszolgálatra, illetve a postaigazgatóságra. Legutóljára aztán Scedeanu Nicolae vállalkozót, a postánál folyó javítások vezetőjét fogták perbe.

Három éve folyik már a pör, míg végül is a járásbírósa a régi magyar törvénykönyv paragrafusai alapján megszüntette a pert — ami egyelőre jelentett a vádlott felmentésével.

Bălănescu főmérnök azonban nem nyugodott bele a járásbírósa döntésébe és a megszüntető végzés ellen fellebbezéssel élt a dévai törvényszékben. A törvényszék eddig nem kevesebb, mint hét tárgyalást tartott — a legutolsót éppen a napokban — de még mindig nem tudták megállapítani, hogy ki felelős a főmérnök eltört lábáért.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETESI ARAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450
negyedévre 225, egy hóra 75 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr Sulyok István.**

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

MUSSOLINI FOGADTA AZ ANGOL
NAGYKÖVETET. Rómából jelentik: *Mussolini*
szombaton első ízben fogadta Percy Lorrain,
angol nagykövetet.

Zürichi zárlat. Párizs 11.75, London 20.76 há-
romnegyed, Newyork 44.50, Milánó 23.33, Am-
sterdam 238.30, Berlin 177.90, Prága 15.22, Varsó
83.75, Belgrád 10, Bucuresti 325.

ELJEGYEZTE A GÖRÖG KIRÁLY HU-
GÁT A SPOLETTÓI HERCEG. Athénból je-
lentik: *György, görög király hugát, Iréne her-
cegnőt eljegyezte a spolettói herceg. A vőlegény
a savoyai-ház tagja.*

1862 választói vettek fel Máramarosszigeten a
választói névjegyzékbe. Saját tud. Máramarosszi-
geten a választói névjegyzékbe 1862 választót
vettek fel, akik a képviselői választáson mint
választók vesznek részt.

SZIVBÉNULÁSBAN MEGHALT BOUR-
BON FERENC HERCEG. *Bourbon* Ferenc
herceg, aki szüleiivel együtt Magyaróváron,
nagybátyjánál, *Albrecht* főhercegnél volt láto-
gatóban, szivbénulás következtében hétfőn reg-
gel meghalt. A 26 éves herceget szerdán teme-
tik el Magyaróváron, a főhercegi család óttani
sírboltjában. Bourbon Ferenc herceg Párma
Eliás hercegnek, Zita exkirályné fivérének és
Mária Anna hercegnőnek, *Albrecht* főherceg
nővérének fia.

* A nagyvárad Szent Orsolya zárda 8 (nyolc)
osztályú liceumába, mely nyilvánossági joggal
bíró és román tannyelvű, a felvételi vizsgálatok az
1-6 osztályra június hó 22. és 23-án tartatnak. A
szükséges iratokat június 21-éig kell beadni az
igazgatósághoz.

ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE. Ezúton hív-
juk fel azoknak az előfizetőinknek szíves figye-
lmét, akik részünkre postautalványon utalnak át
pénzt, hogy az április 1-től életbe léptetett u. n.
„Taxa de factaj” díjat az átutalásnál szíveskedjenek
lerónni, miután ezt az összeget a posta velünk
fizeteti meg. Mi így csak ennek az illetéknek le-
vonása után fennmaradó összeget tudhatjuk be az
előfizetési díjba. *A kiadóhivatal.*

Meghívó. A „Gyergyói Római Katolikus Tan-
tatóegyesület” 1939. június 7-én Ditróban a Ró-
mai Katolikus központi iskolában tartja tavaszi
gyűlését, melyre az Egylet tagjait és a tanügy
barátait tisztelettel meghívja az Elnökség. —
Tárgyszorozat: 1. Fél 9 órakor gyászmise Erőss
József igazgató-tanító lelkiüdvéért. 2. Gyakorlati
tanítások: I. osztályban a természetrajzból „A
méh”, III. osztályban a hitanból „Az imádság-
ról”. Mindkettő sorshuzás után, az első a tani-
tók, második a hitoktatók közül. 3. Elnöki meg-
nyitó. 4. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felol-
vasása és hitelesítése. 5. Tanítói ügyek és indít-
ványok. 6. Esperes-tanfelügyelői jelentés az isko-
lákról. 7. Táncolnak az iskola növendégek. — Szü-
net. — 8. „A bontakozó gyermeki lélek és a tani-
tó”. (Közös tétel). 9. Énekel a ditrói gyermekko-
rus. 10. Erőss József volt alfalvi ig. tanítóról em-
lékbeszédet mond Petres Ignác. 11. A tanítások
bírálat. 12. A jövő gyűlés helyének és tárgysoro-
zatának megállapítása. 13. „Imnul Regal”. Énekl
az iskola gyermekkara. Gyergyócsomafalva, 1939.
május 12. Ferencz Sándor, e. elnök. Dr Hollanda
János, esp. tanf. Botár Erzsébet, e. jegyző.

„ZSEBREPÜLŐGÉPEN” SZELTE ÁT AZ
ÓCEÁNT EGY AMERIKAI PÍLÓTA. Lissabonból
jelentik: *Thomas Smith, amerikai repülő, aki va-
sárnap reggel 65 lórés „Baby Clipper” repülőgé-
pével felszállt Old Orchard Beachben, hogy átrep-
ülje az Óceánt, vasárnap este 8 órakor leszállt
Lissabonban.*

5818 képviselőválasztó van Déván és a dévai
járásban. Dévai tudósítónk jelenti: Most érkeztek
be az egyes községvezetők a képviselőválasztói
jegyzékek. Eszerint Déván mezőgazdasági választó
van 737, ipar-kereskedelmi 121 és értelmiségi
187, összesen 1345 választó. Az egész járás 54 köz-
ségében 4842 mezőgazdasági választó van, ipar-
kereskedelmi 236 és értelmiségi 740, összesen 5818.

Meghalt a Szent László menház egykori fő-
nöknője. Nagyváradon a Szent László menház-
ban hosszas eszenvedés után 81 éves korában,
szerzetesi fogadalmának 50. évében meghalt
Kucsera Gizella Leopoldin Szent Vince irgai-
mas nővér, a Szent László-intézet kiérdemesült
főnöknője. Az elhunyt főnöknő a háboru alatt és
az azt követő években állt az intézet élén és a
legnagyobb ügybuzgalommal kormányozta az in-
tézetet. A jóságos és nemeslelkű apácát város-
szerte általános tisztelet és megbecsülés övezte.
Temetése csütörtökön délelőtt 9 órakor lesz a
Szent László menház kápolnájából.

UJ SZOVJET HADÜGYI NÉPBIZTOS-
HELYETTES. Moszkvából jelentik: *Proskurov*
dandártábornokot helyettes hadügyi népbiztos-
sá nevezték ki.

* Uj telefon számunk: 33-35, Rudolf Mosse
hirdetőiroda, nagyváradí fiókja, Bul. Regele
Ferdinand 13.

ÁLLAMOSÍTJÁK CHILÉBEN AZ OLAJ-
VÁLLALATOKAT. Santiago de Chiléből je-
lentik: Chilében államosítják az olajvállalato-
kat. Az államosítást nem kisajátítás, hanem
megvásárlás útján akarják megoldani. Nem
csak a külföldi nagy olajvállalatokat vásá-
rolják meg, hanem a chilei Copec társaság ál-
llamosítását is tervezik. A chilei kormány kö-
zölte a külföldi vállalatokkal, hogy üzemeiket
három hónapon belül föl kell számolniok.

Tűzet okozott az égye felejtett gyertya. Torda.
Saját tud. Nagyváradon tűz pusztított Tordán
özv. Ráiu Simonné Cocecs-utca 21. számú telké-
nek gazdasági udvarán, ahol a tehén-istálló
gyulladt ki, egy égye felejtett gyertyától. A tűz
gyorsan terjedt s bár a szomszédok azonnal
segítségére siettek, porig égett, több gazdasági
épület, nagymennyiségű takarmány és odame-
nekült háziállatok is. A kár jelentékeny.

DANZIGBA ÉRKEZETT A NÉPSZÖVET-
SÉGI FŐBIZTOS. Danzigból jelentik:
Burckhardt népszövetségi főbiztos vasárnap
Varsóból Danzigba érkezett.

Bérgépkocsis-zstrájk Tordán. Saját tud. Az
utóbbi napokban a tordai gépkocsivezetőket le-
tiltották azokról az utvonalakról, melyeken a
CFR társaság gépkocsik közlekednek s így lezorul-
tak a legfontosabb utvonalról: a Torda—Kolozs-
vár közti utról is, amely utas-forgalom tekinté-
tében a legfontosabb volt. A sulyos közterhek
viselő taxisoknak valóságos kenyér-kérdése volt
a két város közti személy-fuvarozás lehetősége,
mert a tordai városi forgalomból képtelenek meg-
élni. Miután eddig küzdelmeik eredménytelen-
k maradtak, végső kényszerűségből az összes tordai
taxisok leállították gépkocsijaikat s ezt az elha-
tározásukat bejelentették az illetékes hatóságok-
nak. Egyben felfolyamodást terjesztettek fel a
kormányzat felé s abban a CFR ut-monopolium
törlesztés s a gépkocsis-ipar akadályainak meg-
szüntetését kérték.

Sulyos szabadságvesztés és pénzbírság tiltott
legeltetésért. Csikszéreda. Saját tud. Az erdészeti
hatóságok igen szigorúan kezelik a tiltott legel-
tetési ügyeket. Olyan bírságokat és kártérítése-
ket követelnek, melyek sok tekintetben elérik a
legeltetett állatok értékét is. Így Ambrus János
csuhanyosvölgyi gazdálkodó ültetvényes erdőben
történt legeltetésért 15 napi elzárással és 16 ezer
lei pénzbüntetéssel sújtotta a törvényszék.

Titokzatos körülmények között eltűnt a budapesti román követ egyik tiszt- viselőjének menyasszonya

A román határállomás és Arad között szállították le a vonatról.
Európa egész rendőrsége keresi a feltűnő szépségű leányt

Budapestről jelentik: A rendőrség néhány
nap óta keresi *Rauch Ibolya* 19 éves feltűnő
szép, szőke, budapesti leányt. A leány titokza-
tos körülmények között tűnt el s ma már egész
Európa rendőrsége keresi, de mindeddig nem
került elő. *Rauch Ibolya* Budapestben megismer-
kedett *Petre Leucufia* követségi tisztviselővel s
az ismeretségből szerelem fejlődött. *Leucufiát*
néhány héttel ezelőtt katonai szolgálatra hív-
ták be és Romániába kellett utaznia. Elutazása
előtt abban állapodtak meg, hogy a férfi közö-
ni fogja tartózkodási helyét s a leány utána uta-
zik. A követségi tisztviselő egy héttel ezelőtt
közölte *Rauch Ibolyával*, hogy Aradon van és

BIZTOSITEK ELLENÉBEN SZABAD-
LÁBRAHELYEZTEK AZ AMERIKAI NÉ-
MET SZÖVETSEG VEZÉRÉT. Newyorkból
jelentik: *Kuhnt*, az amerikai német szövetség
letartóztatott vezérét ötezer dollár biztosíték el-
lenében szabadlábrahelyezték.

A román állampolgárság rendezése Tordán.
Saját tud. Összesen százötz olyan család fő jelent-
kezett összeírásra Tordán, akik kimaradtak volt
az állampolgári névjegyzékből, de állampolgári
joguk kétségtelen. Ezt bizonyított okmányokat a
városi tanács most terjesztette fel a kormányzó-
ság útján a belügyminiszteriumhoz.

JUGOSZLÁVIA IPARÜGYI MINISZTE-
RE LONDONBAN. Londonból jelentik: *Tomics*
jugoszláv iparügyi miniszter két-három napi
tartózkodásra Londonba érkezett.

Babszemét nyelt egy gyermekleányka és
megfulladt tőle. Csikszéreda. Saját tud. *Jakab*
Ferenc madéfalvi gazdálkodó *Klárka* nevű hét-
éves leánykaja babszemeket talált a kamrában
és azzal játékozott. Egy babszemet be is vett a
szájába, amely lecsuszott a torkán és a gégefő-
ben megállott. Amire orvos érkezett volna, a
szerecséttelen kislány megfulladt. A szülők ellen
gondatlanságból okozott emberölés miatt indult
eljárás.

FELVÉTEL INTERNÁTUSBA. A *szentfe-
rencrendi nővérek vezetése alatt álló sibüi*
(*nagyszabeni*) tanítónőképző V-ik osztályába és
a kereskedelmi liceum V-ik osztályába felvehe-
tők, akik a gimnázium negyedik osztályát vé-
gezték. A folyamodványhoz: állami születési
anyakönyvi kivonat és abszolváló bizonyítvány,
vagy Értéscső csatolandó. Bennlakási havidíj
560 lei. Van az intézetben elemi iskola és négy
osztályú leánygimnázium is. Ezen tagozatokon
is 560 lei a havi ellátási díj. Tanácsos mielőbb
kérni a felvételt, míg a helyek be nem telnek.
A kereskedelmi liceumban van szegény tanu-
lók számára 20 ingyenes bennlakási hely,
amelyért külön kell folyamodni. Prospektust
készséggel küld az igazgatóság. Az intézet ren-
kívüli előnye, hogy a növendékek gyakorlatilag
könnyen elsajátíthatják a német nyelvet.

Temetések. Özv. Szövérdffy Gyuláné
szül. *Almosdy Terézia* 53 éves korában meghalt.
Temetése tegnap volt. — *Kiss Ferenc* asztalos-
mester felesége, *Gubányi Gizella* 52 éves korában
meghalt. Temetése tegnap volt. — *Nyerges Jó-
zsef* 55 éves lakatosiparos meghalt. Temetése teg-
nap volt. — *Ridi Károlyné* szül. *Szalfai Teré-
zia* 72 éves korában meghalt. Temetése tegnap
volt *Selouen*. — *Zsurzsucz Demeter* 66 éves
korában meghalt. Temetése ma délután lesz a
Haller-kápolnában. — Nagyontisztelendő *Leo-
poldin Szent Vince* irgalmas nővér (*Kucsera*
Gizella) a Szent László-intézet kiérdemesült fő-
nöknője 81 éves korában elhunyt. Temetése csü-
törtökön délelőtt 9 órakor lesz Nagyváradon a
Szent László menház kápolnájából. (Erdélyi „Concor-
dia”).

VASUTI SZERENCSÉTLENSÉG PÁ-
RIZSBAN. Párizsból jelentik: Vasárnap este a
Montparnasse pályaudvaron kisiklott egy sze-
mélyvonat. Két utas meghalt, 20 megsebesült.

oda várja menyasszonyát. *Rauch Ibolya* ezelőtt
öt nappal el is indult Budapestről, de a mai
napig sem érkezett meg Aradra, mert útköz-
ben eltűnt. A nyomozás megállapította, hogy
titokzatos kezek már korábban is el akarták
választani a fiatalokat. *Rauch Ibolya* ellen a
főkapitányságon névtelen följelentést adtak be,
de kiderült, hogy az abban foglaltak merő
kohlományok. A nyomozás azt is megállapítot-
ta, hogy a leány valóban átlépte a román ha-
tárt, de a határ és Arad között eddig ismeret-
len egyének leszállították a vonatról.
A budapesti román követség intézkedett,
hogy egész Romániában nyomozzanak a rejté-
lyesen eltűnt fiatal leány után.

Fel kell építenünk a bucovinai Józseffalvát!

Józseffalvának, a bucovinai székely községnek borzalmas pusztulása hosszú ideig gyászos emlék marad. Százerek részvéte fordul azok felé, akik megüszkösödött tetőgerendák, bedőlt tűzfalak között siratják házuk, otthonuk pusztulását és kétségbeesett reménytelenséggel tekintenek a jövő kilátásatlansága felé.

Zokog egy falu. Gyermekek, asszonyok erős kezű és erős szívű apák, reszkető vénék zokognak, mert emberöltők verejtékes, keserves munkájának minden gyümölcse odaveszett. És Józseffalva dolgos, nagy erőfeszítésekkel küzdő, vallásoslelkű népe koldusbotra jutott. Földönfutóvá lett egy bucovinai magyar falu!

Megdöböntött volt ez a csapás, még azok számára is, akik csak távolról az újságok, vagy a rádió útján értesültek Józseffalva végpusztulásáról. De sokkal borzalmasabb és szivertépőbb volt azok számára, akiknek arcát pirosra festette, ruháját megperzselte, házáat, apró vagyonkáját elemészttette, felégette a szörnyű tűzvész és tehetetlenül kellett végignéznie falujának szörnyű pusztulását.

De Józseffalva népének arcán mégis felszáradtak a könnyek. Panaszukat és jajszavukat kemény

akarattal, lelkük mélyére rejtették és ősi erővel, kitartással munkába kezdenek, hogy hősiességük árán új életet teremtsenek, új otthon építsenek üszkös gerendák, bedőlt tűzfalak fölött, a hamuesővel borított kicsi falu helyén. Józseffalva népe fel akarja és fel fogja építeni a faluját. Nagy munka lesz ez, nehéz munka, hosszú esztendők újabb verejtékes küzdelme.

Segítenünk kell nekik! Segítenünk kell, hogy a régi Józseffalva romjain felépülhessen az új falu, az új magyar falu. Kötelességünk, hogy segítségére siessünk bucovinai magyar testvéreinkhez és mindenki módjához, tehetségéhez képest hozzájáruljon az új magyar falu felépítéséhez!

A „Magyar Lapok” ezért külön is segélyakciót hirdet a józseffalvi tűzkárosultak megsegítésére. Az adományokat lapunk kiadóhivatala is — Oradea — Nagyvárad, Str. Regele Carol II. No. 5. szívesen továbbítja.

Itt nyugtázzuk Kovács János nyugdíjas tanító adományát, aki még a felhívások előtt 100 leit küldött hozzánk, hogy juttassuk el a Józseffalvi tűzkárosultak számára. A beérkező adományokat hasonlóképpen hírlapilag nyugtázzuk.

Megrendítő kép az elpusztult Józseffalváról

Meggyilkolt férfi holttestét halászták ki a Körösből. Nagyvárad. Saját tud. A köröstarjáni csendőrség telefonon jelentette az ügyészségnek, hogy az esőzésektől megáradt Körös vize egy 40-45 év körüli férfi holttestét vetette partra. Az ismeretlen férfi holttestét szurástól eredő sebeket találtak. Az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását és egyben nyomozást indítottak ezemélyazonosságának megállapítására, mert a sebekből arra következtettek, hogy az ismeretlen férfi bűntény áldozata.

Nagyváradon leplezték le a Toldalaghy kastély betörőjét. Saját tud. Az egyik Marosvásárhely melletti községben néhány héttel ezelőtt elfogtak egy Nagy János nevű gyanús embert, aki a csendőrségen azt vallotta, hogy Magyarországról szökött át, mert nem akart katonáskodni. Az állítólagos Nagy Jánost előbb Dére kísérték a csendőrök, mert azt vallotta, hogy ott született. Déren aztán kiderült, hogy hamis adatokat vallott be. Onnan átkísérték Kolozsvárra. A kolozsvári rendőrségen továbbra is megmaradt amellett, hogy őt Nagy Jánosnak hívják és itt is azt vallotta, hogy Magyarországról szökött át és ezért a kolozsvári rendőrség átadta az itteni hatóságoknak. Nagyváradon aztán megtörtént a leplezés. A rendőrségen megállapították, hogy Nagy János nem más, mint Veres Lajos, akit az ország valamennyi rendőrsége köröz. Veres életének javarészt különböző fegyházakban töltötte el. Kiderült, hogy börtönből való legutóbbi kiszabadulása után, egy Szabó Kálmán nevű társával együtt, aki még most is szökésben van, betört gróf Toldalaghy akácfalvi kastélyába és onnan rengeteg ékszer, ezüstöt és ruhaneműt lopott el. Marosvásárhely környékén Veres és Szabó több hasonló betörést is elkövetett.

Nagy részvét kísérte utolsó útjára dr Schiff Ernőt. Nagyvárad. Saját tud. Dr Schiff Ernőt, a kiváló gyermekorvosot vasárnap délután 5 órakor temették el óriási részvét mellett a nagyváradai Rulikovsky-uti zsidó temetőben. Az elhunyt kivánságára a temetés a legnagyobb egyszerűségben fejt le. Dr Schiff Ernő koporsójánál dr Matei Ioan, az Orvosi Kamara elnöke, a kamara orvosainak nevében bucsuzott az elhunytól, míg dr Konrád Béla az Orvos és Gyógyserézési kar tagjain kívül a nagyváradai társadalom minden rétegéből számosan jelentek meg és kiejárték utolsó földi útjára Nagyvárad neves gyermekorvosát.

Irtóhadjárat a káposztalepkék ellen. Nagyvárad. Saját tudósítónktól. Tekintettel arra, hogy Nagyváradon, mint a megyében nagyon sok gazda elmulasztotta gyümölcsfáit meghernyőzni, a kártékony fehér pillangók, az ugynevezett káposztalepkék annyira elszaporodtak, hogy óriási tömegükkel már a jövő évke gyümölcsterméseit veszélyeztetik. A biharmegyei Mezőgazdasági Kamara minden rendelkezésére álló eszközzel harcol a kártévközpontok ellen és elhatározta, hogy mindazoknak jutalmat ad, akik segítenek a lepkék elpusztításában. Közölte a kamara az iskolás gyerekekkel, hogy minden 100 darab lepke után 1 leit fizetnek ki. Az összegyűjtött lepkéket az „Ocolul Agricol” N. Zeiga-utca 8. szám alatti hivatalában és a központi járás főszolgabíróségán (Matei Basarab-u. 1. szám) veszi át.

Adomány. A józseffalvi tűzkárosultaknak N. N. 500 leit adott. Eljuttatjuk.

KOLOZSVÁRON SZAVAZNAK A VÁRADI SZENÁTORVÁLASZTÓK. Nagyvárad. Saját tud. Dr. Hoványi József törvényszéki elnök felhívja a szenátorválasztók figyelmét arra, hogy a nagyváradai szenátorválasztók június 2-án választanak Kolozsváron. A választás reggel 8 órakor kezdődik a kolozsvári városi járásbíróház 19. számú szobájában. A szenátorválasztók vasuti jegyét már kikézbécsítették. Ha netalán valaki még nem kapta volna meg a vasuti jegyét, az azonnal jelentkezzen a nagyváradai törvényszéken, ahol jegyét átveheti.

Sulyos gépkocsijárművesétség Nagyváradon. Saját tud. Sulyos gépkocsijárművesétség történt pünkösd második napján az Avram Lancu-utcában. Mogyorósi György közúti kórházi portás Mariora nevű kislánya a járda szélén, édesanyjával a villamosra várakozott. Amikor látta, hogy közeledik a villamoskocsi leléptek a járdáról és megindultak a megálló felé. Ebben a pillanatban a 32-es bérautó rohogott el mellettük, elkapta a gyereket és keresztülgázolt rajta. Mogyorósi Mariorát sulyos sérülésekkel szállították kórházba. A gépkocsi vezetőjét Blum Józsefet előállították a rendőrségen.

AMERIKÁBA KÉSZÜL EGY BÁNSÁGI OPERAÉNEKESNŐ. Temesvár. Saját tud. Süveges Aranka ismertnevű temesvári operaénekesnő, aki a templomi énekkarban is közreműködik, értesülésünk szerint Amerikába készül és Montevideóban vállal szerződést, mint rádióénekesnő. Süveges Aranka néccse lakik Montevideóban, aki ott a világ egyik legnagyobb villanytelepének főzvezetője. Az operaénekesnő néccse és rokonai már többször hívták Süveges Arankát ki az Újvilágba, sőt fényes szerződésekkel is biztatták. Süveges Aranka most hajlandóan mutatkozott az egyik ajánlatot elfogadni. Oklevelét és egyéb iratát már el is küldte Amerikába azzal, hogy bármikor kész indulni és állását elfogadni.

Megdöböntött falusi gyilkosság. Nagyvárad. Saját tud. Megdöböntött gyilkosság történt pünkösd szombatján a délutáni órákban a biharmegyei Gyanta községben. A gyilkosság áldozata Orosz János 67 éves jómódú szőlőbirtokos. Orosz János feleségével együtt szombaton délután kiment a temetőbe fiuknak sírját meglátogatni. Orosz Jánosnak a fiatal legény fia titokzatos körülmények között eltűnt karácsonykor és csak hosszú hetek múlva akadtak rá holttestére. Annakidején ebben a titokzatos ügyben nyomozás is indult és megállapították, hogy a fiu valószínűleg öngyilkos lett. A szülők azonban azt gyanították, hogy fiukat Boros Bere Péter, egy régi haragosuk tette el lábaltól. Szombat délután, amikor Orosz János hazafelé tartott a temetőből éppen összetalálkozott Boros B. Péterrel. Mint mindig, most is veszekedni kezdtek, majd hirtelen, szóváltás közben, Boros bicskát rántott és szíven szúrta Orosz Jánost, aki néhány pillanat múlva meg is halt. A gyilkos gazda tettének elkövetése után önként jelentkezett a csendőrségen. Orosz Jánosnak a hozzátartozói most kéri, hogy ennek az ügynek a kivizsgálásával kapcsolatosan újból indítsanak nyomozást a szerencsétlenségű gazda fiának titokzatos öngyilkosságát ügyében is. Boros B. Pétert beszállították az ügyészségre és megkezdték kihallgatását.

Anyák napja az Őssi-telepi református kultúrházban. Nagyvárad. Saját tud. Kedves és családias kultúrelőadást rendeztek pünkösd első napján délután 5 órai kezdettel az Őssi-telepi református kultúrházban. Az „Anyák napja” ünnepélyes szavaltatok, köszöntők, kis jelenetek és a Boda nővérek kis filharmonikusai és nagy szalonzenekar szerepeltek. A szépségben megjelent közönség lelkesen megtapsolta az ügyesen szavaló kis csoppségeket és a szép hegedűszámokat. Megnyitó köszöntőt mondott Balla Rózsika III. osztályu tanuló. Pleyer: „Pünkösd hallelujja”, a kis filharmonikusok adták elő Boda Boriska tanárnő vezetésével. Verseket szavaltak: László Anna, Barabás Bőske, Bojtor József, Péntes Róza, Kovács Miklós és a Gyermekek Otthon kiscsíny tagjai. Szekernyés Rózsika és Szakács János egyházi énekeket énekeltek hegedű kísérettel. Az anyák napja jeleneteket Barabás Bőske, Kiss Julieka, Varga Rózsika, Opre Lajos, Szabó Zoltán és Darvasi Jancsi adták elő. Az állami iskolába járó református növendékek svéd torna gyakorlatokat mutattak be, majd Dankla: Concertino című darabját játszotta el a Boda nővérek szalonzenekeara. A zenekar tagjai Fenessy Muci, Szabó Bőske, Nagy Sándor, Réti N., Demkó Pál, Donó Erzsébet, Boér Pista, Ciobata Anna, Boka Pista, Krammer Sándor, Kaimát Vali, Fekete Tibor, Törő Irén, Nagy Vali, Hottya Jenő, Orbán Miklós, Horváth Laci, Nagy Feri, Barta Józsa, Kesztor Bandi, Nagy Józsa, Orbán Manci, Dobos Rózi, Szentéssy Gabi, Salamon Pista, Varga Duci, Szabó László, Fenessy Elli voltak. A gyermekeknek betanításáért Vékonny Irénke tanítónőt illeti a dícséret.

A Régészeti és Történelmi Egylet közgyűlése

Nagyvárad. Saját tud. A Biharmegyei és Nagyvárad Régészeti és Történelmi Egylet hétfőn délután a múzeum nagytermében, szép közönség jelenlétében tartotta meg évi rendes közgyűlését.

A közgyűlést dr. Némethy Gyula prelátus-kanonok, az egyesület elnöke rövid, emelkedett hangú beszédben nyitotta meg, amelyben kegyeletes szavakkal emlékezett meg az egyesület egyik lelkes tagjának, Szmazsenka Ernőnek elhunytáról, javasolva emlékének jegyzőkönyvi megörökítését.

Ezután Follmann Géza teológiai tanár tartotta meg rendkívül érdekes, nagy anyagot fellelő előadását „Az ember küzdelme a betűért” címen. Lebilincselő módon tárta fel a hallgatóság előtt a betűírásnak évezredekre visszamenő történetét. Kezdve a kezdetleges népeknél még ma is használatos csomózás-rovás és képráson szemléltető képekben is bemutatta az egyiptomi hieroglifákat és a hieratikus írást, valamint az asszír írást és a székely rovásírást, rámutatva a fejlődés mozzanataira a napjainkban használatos íráskialakulásáig. A közönség mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatta a tudós professzor előadását.

Majd az egylet örökös, Rác Andrásnak a jelentése következett. Beszámolt arról, hogy az egyesület megvásárolta az egyesület volt elnökének, dr. Karácsonyi János címzetes püspök arcképét, amelyet Fischhoff Frigyes készített és ajánlott fel a múzeumnak.

Bétky Ferenc titkári beszámolójában ismertette az egyesület működésének egy évi történetét. Felemlítette, hogy a halóságoknál elégettek az egyesület működéséhez szükséges alakításoknak, továbbá jelentette, hogy a múzeum kertjének egyrészt bérbeadták a Notre Dame de Sion intézetnek és megállapította, hogy az egyesület a körülményekhez képest élénk tevékenységet fejtett ki.

A közgyűlés tudomásul vette úgy a titkári mint a pénztári jelentést s a vezetőségnek a felmentvényt megadta.

Ezután dr. Némethy Gyula prelátus-kanonok bejelentette az egész elnökség lemondását és a korelnöki tisztség ellátására Imrik S. Zoltán prelátus-kanonokot kérte fel. A korelnök javasolta, hogy tekintettel Némethy Gyula prelátus-kanonoknak az egyesület életében kifejtett munkásságára és tudományos érdemeire, ismét őt válassza meg elnöknek a közgyűlés. Erre közfelkiáltással Némethy Gyula prelátus-kanonokot választották meg elnöknek, aki erre ismét elfoglalta az elnöki széket.

Majd a tisztikar megválasztására került a sor.

Elnökök lettek: Dr. Czifra Kálmán és dr. Gyöngyössi István. Titkár: Bétky Ferenc; pénztáros: Bruszt István; múzeumőr és könyvtáros: Rác András; ügyész: dr. Dévald László. A választmány tagjai: Resinszky Antal, dr. Markovits Manó, dr. Thury Kálmán, dr. Schrifert Béla, Adorján Péter, Löwenstein Zsigmond, Follmann Géza, dr. Biró József, Ince Lipót, dr. Nemlaha György, dr. Patzkó Elemér, dr. Ullfart József, dr. Petry Gyula, dr. Szirmay Lajos, Szilágyi M. Dózsa, Horváth Árpád és dr. Krüger Jenő.

A közgyűlés ezzel végetért.

Margaret Mithell:

Elfujta a szél

Több mint kilencszáz oldal ez a hatalmas alkotás, amelyen szerzője hét évig dolgozott. Egy nagy szerelem és egy nép élet-halálküzdelmének regénye, de ugyanakkor döbbentető hűségű történelmi munka és ragyogó lélektani tanulmányok sorozata. A cselekmény olyan bősödrű, mint a kiáradt Mississippit — de ugyanakkor a lélekrajz, az emberábrázolás minden értéke is meg van benne.

Ara 264 lei és portó.

Singer és Wolfner kiadása.

SPORT

Nagy küzdelem a kiesési zónában

A Glória és a Tricolor már biztos kiesők. — Melyik csapat lesz a harmadik? — Legsúlyosabb helyzetbe a kolozsvári Victoria került

Vasárnap játszották le a Nemzeti Bajnokság A) osztályában az utolsóelőtti fordulót. Óriási küzdelmeket vívtak a csapatok. A bajnokság kérdése már teljesen lefutottnak tekinthető és így a kiesés elleni heroikus küzdelem tartja ébren a sporttársadalmat érdeklődését. Kilenc csapat harcolt a kiesés ellen az utolsó mérkőzéseken. Kettő közülük a Glória és a Tricolor, nem kerülhetett el sorsát. Most már csak az a kérdés, melyik lesz a harmadik? A Glória váratlan bucaresti győzelme halvány reménysugarat jelent ugyan az aradi csapatnak. A nagybányai Kárpát FC a nagyvárad Szőke góljával és jódag szerencsével, no meg egyéb mellékkörülmények közrejátszásával legyőzte a Victoriát és így menekült a kieséstől. Győzelmével végveszélybe döntötte a Victoriát, a liga egyik legjobb csapatát.

A Victoria utolsó mérkőzése Bucarestben van, a Studentesc ellen, amely szintén 19 ponttal áll és ha nem tud pontot szerezni a Victoriától, kieshet. Hasonló helyzetben van a Kinizsi és a Rapid FC. A Rapid érthetetlen módon, saját pályáján kikapott a Glóriától és így a kiesés legközelebbi zónájába bukkott. Utolsó meccsén, a Vénus ellen ez a csapat nagyon nehezen szerezhet pontot. Hasonló helyzetben van a Kinizsi, amely bár becsülettel harcolt, Bucarestben vezetett is a Vénus ellen, mégis kikapott és szintén 19 pontja van. Utolsó mérkőzését viszont a Ripensia ellen játszotta Temesváron. A Kinizsi sorsa a Ripensia kezébe van utelve. Viszont a Ripensia csak úgy lehet második, ha legyőzi a Kinizsit és így esélye lehet arra, hogy a csehek visszalépése folytán, mint második román csapat bekerüljön a KK-ba. Így tehát a Kinizsi helyzete sem rózsás. Azt is el kell ismerjük azonban, hogy a Kinizsi nem olyan rossz csapat, hogy ne tudná „normális” körülmények között és szabályszerűen legyőzni a Ripensiat, amelyet föltétlenül demoralizált a sok vereség. Talán most, amikor tényleg akarnak majd játszani és meg akarják verni a Kinizsit, éppen akkor nem megy a játék és elvesztik a meccset. Összegezve az elmondottakat megállapíthatjuk, hogy a Glória és Tricolor mellett a Rapid, a Kinizsi, Studentesc és különösen a Victoria jutottak végveszélybe.

A Nemzeti Bajnokság utolsó fordulóját vasárnap játszzák le. A Kupa-meccsek június 25-re maradnak. Ez sportszerű határozat volt a központ részéről.

Juventus—Ripensia 1:0 (0:0).

Temesvár: Vezette P. Vasile. A Ripensia fantasztikus összeállításban játszott. Bindea volt a jobb hátvéd. Az öreg Tabac volt balszélső jobb half. Kivülök számos ifjúsági játékos állított be a Ripensia, így aztán nem is csoda, ha győzött a Juventus és megmenekült a kieséstől. A gólt Oana lötte.

AMTE—Tricolor 2:1 (0:0).

Arad: 2500 néző. Vezette Ceureanu. A Tricolor szerencsétlen meccset vívott. Az AMTE rosszul játszott. Kovács lötte a vezető gólt. Az utolsó percekben Reinhardt egyenlített, majd lesállásból ugyanő megszerezte a győzelmet is. Nagyon szerencsés és érdemtelen győzelem.

Vénus—Kinizsi 3:2 (1:0).

Bucaresti: 6000 néző. Vezette: Kroner. A Kinizsi legalább egy pontot megérdemelt volna 87 percig döntetlenre áll a találkozó. Ene lötte a vezető gólt. Thierjung egyenlített. Glasz megszerezte a vezetést. A győzelem árnyéka örvendeztetta a Kinizsit, de a 27-ik percben Jordache egyenlített, majd a 42-ik percben nugvanesak Jordache góloz.

FC Kárpát—Victoria 1:0 (0:0).

Nagybánya: 3000 néző. Vezette Tautu. Szerencsével győzött a hazai együttes. A győztes gólt Szőke szerezte.

Glória—Rapid FC 3:1 (1:1).

Bucaresti: 6000 néző, bíró Huniade. Meglepő, de egyben érthetetlen is az eredmény. A Rapid Barátky révén vezetést szerez, megmutatja, hogy

tud játszani, ha akar, majd leáll és a Glória könnyen nyer Fritz (2) és Igna góljaival.

UDR—Sportul Studentesc 2:0 (1:0).

Resica, vezette: dr. Morár Teofil. Izgalmas és nehéz mérkőzés volt. A gólokat Alasin és Negru lötték.

B) LIGÁBAN

Nagyvárad: Törekvés—HTV 2:0 (0:0). Góllövők: Bonác és Gosner.

Piski: NAC—CFR 2:0 (0:0). Góllövők: Spielmann és Krausz (11-esből).

Marosvásárhely: Mures—Crisana 2:1 (0:1). Lukács szünet után megsérült. Góllövők: Borsovetzky és Glaczmann illetve Pop.

Ploesti: Macabi—Prahova 2:2. Az Unirea Tricolor még bajnok lehet a Déli csoportban.

BARÁTSÁGOS MÉRKŐZÉSEK

Marosújvár: Solvay ASSU—NAC 3:2 (1:0). A NAC fáradtan mozgott az előző napi bajnoki mérkőzéstől.

Győztek a nagycsapatok Magyarországon

Budapestről jelentik: A magyar N. B.-ban szombaton és vasárnap bajnoki fordulókat bonyolítottak le. A három nagy csapat győzött. Meglepő a Nemzeti gyenge szereplése. Eredmények a következők:

Ujpest—Budafok 9:0 (2:0).

Hungária—Szeged 5:1 (1:0).

Ferencváros—Taxisok 6:1 (4:0).

Phöbus—Elektromos 2:1 (1:1).

Kispest—Nemzeti 6:1 (4:0).

Bocskai—Szolnok 3:1 (1:0).

Zugló—SSE 2:2 (2:0).

Szolnok—Nemzeti 2:1 (1:0).

Apróhirdetések

Lakás

szavanként 3 lei

Kiadó

butorozott szoba, egy pianino eladó vagy bérbeadó. Nagyvárad, Ducea-utca 11. szám.

Kiadó

unius 1-re 1 egyezobás konyhas lakás. Nagyvárad, Str. Axente Sever 13. szám.

2 szobás

utcai lakás azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. Sorbul 29. szám.

Kiadó

azonnal különbejáratu butorozott szoba, fürdőszobával. Nagyvárad, Averescu-utca 37.

Különléle

szavanként 3 lei

Nyarlók, üdülők

figyelmébe! Nagyvárad szőlőhegyen lévő szép villa lakásban butorozott szobák, elsőrendű ellátással üdülő betegeknek is kiadók. Közlelbi megtehető a kiadóhivatalban.

Jó otthonra

talál kéttagu uricsaladnál házi munkában segédkező szelid árva vagy félárva leány. Érdeklődni lehet Bogsch Bélánénál, Nagyvárad, Str. Václavice No. 1. alatt.

Perzsaszőnyeg,

(eredeti keleti minta, 2x3 méter) új állapotban, olcsón eladó. — Nagyvárad, Str. Gheorghiu-utca 7-a.

Magánház

Olasziban eladó. Értekezni d. u. 2—4-ig. Tel. 22-98. Ügynököket díjazunk.

520 kvadrát

méter telek Nicolae Zsiga-u. 39. 220.000 leiert eladó. Érdeklődni Nagyvárad Calimannestilor 1. sz. Nilgesztelep.

Allást nyec

szavanként 2 lei

Keresünk

azonnalra, lehetőleg román eredetű fiatal kiadókat. „Vulcan”, Nagyvárad, Bd. Regele Ferdinand 1.

LEGUJABB

„Törökország és Szovjet-Oroszország között sohasem volt ilyen szivélyes viszony“

— mondotta a török miniszterelnök

„Szomszédainkat minden esetleges veszély ellen megvédelmezzük“

Ankarából jelentik: Ismét Inönü török köztársasági elnök a köztársasági Néppárt kongresszusán beszédet mondott. Ennek során megemlékezett a szovjet-angol szerződésről is. Kijelentette, hogy a szövetségnek mincs támadó célja, csak a biztonság és a béke megerősödését szolgálja.

— Minden veszély — folytatta az elnök — mely szomszédainkat fenyegeti, minket is fenyegetne. Ezért minden hatalmunkban álló eszközzel azon leszünk, hogy szomszédainkat

minden esetleges veszély ellen megvédelmezzük.

Az elnök ezután hangoztatta, hogy Törökország és Szovjet-Oroszország között a viszony sohasem volt olyan szivélyes, mint ma. Törökország és Franciaország között csupán az alexandreti szandzsák kérdése van függőben, de errenézve elvben már megállapodás történt. Ha ez a kérdés végleg rendeződik, akkor a világ egyetlen hatalma sem rendítheti meg azt a szoros viszonyt, amely Törökországot és Franciaországot egymáshoz fűzi.

Ciano olasz külügyminiszter hosszas tanácskozása az angol nagykövettel

Rómából jelentik: Ciano olasz külügyminiszter szombaton fogadta sir Percy Lorrain angol nagykövetet és 25 percig tartó megbeszélést folytatott vele. A megbeszélésekről semmi sem szivárgott ki, de jólétesültek úgy tudják, hogy az szivélyes légkörben folyt le.

Az albán hadsereg beolvad az olasz hadseregbe

Tiranából jelentik: Az albán minisztertanács elhatározta, hogy az albán hadsereg, rendőrség és határrendőrség beolvad az olasz hadseregbe. A minisztertanács ez ügyben feliratot intéz az uralkodóhoz. A feliratot külön bizottság viszi Rómába.

Virginio Gayda feltűnésteltető cikke a Giornale d'Italia-ban

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia-ban Virginio Gayda főszerkesztő vezércikkét ír, amelyben megállapítja, hogy a francia-angol bekerítő politika háboru felé vezet. Ezt a háborút — úgy mond — már eleve mint a nemzetek szabadságának kereszties hadjáratát igyekeznek föltüntetni. Németország és Olaszország politikája nem törekszik hegemoniára, csupán annak a hegemoniának a megszüntetésére, amelyet a versaillesi szerződés Franciaország és Anglia javára biztosít. Ez a hegemonia abban nyilvánul meg, hogy Franciaország és Anglia óriási — és igen gyakran számukra fölösleges — területekkel rendelkezik, míg Olaszországnak csekély gyarmati birodalma van, Németország pedig egyáltalában nem rendelkezik gyarmati területtel. A négy nagyhatalom ellentétei nem egyformán életbevágó érdekek kö-

rül forognak. Olaszország és Németország számára bizonyos területek megszerzése életkérdés, míg Anglia és Franciaország számára e területek megtartása nem életbevágó fontosságú.

Az olasz légügyi miniszter nyilatkozta a német-olasz katonai szövetségről

Rómából jelentik: Valle tábornok, olasz légügyi miniszter a légügyi költségvetésről nyilatkozott a szenátusban. Beszédében kitért a Duce piemonti beszédére és a német-olasz katonai szövetség megkötésére is. Hangoztatta, hogy a piemonti fegyveres helyzet és készütség hasznos lehet az Alpokon túl élők számára is.

— Helyes lenne, — úgy mond, — ha odaát számot vetnének az olasz birodalom anyaországbeli és az afrikai és egyéb területen lévő erőivel és bizonyos szeszadési műveletet végeznének ezekkel az erőikkel kapcsolatban. Ami az úgynevezett „acélszerződést“ illeti, az első sorban a két birodalom légi fegyvernemét érinti. Ez a fegyvernem az ellenségre már kezdetől fogva olyan ütéseket mérhet, amelyek döntő jelentőségűek lehetnek. Az olaszok részéről támogatott és megnyert két legutóbbi háború az olasz repülés tényezőinek rendkívül értékes tapasztalatokkal szolgált. Főleg: megmutatta a légitámadás hatását. Eszerint a légitámadás hatása minden elképzelhető eredményt felülmúl. Az, hogy Valencia, Barcelona és Madrid központja sértetlen maradt, arra vezethető vissza, hogy Franco tábornok kíméletet tanúsított.

— Olaszország, — fejezte be szavait Valle tábornok, — büszke lehet a repülésügy terén elért sikereire, mert ezeket gépeinek hatásosságával, gyorsaságával és merészségével vívta ki.

A magyarországi választások végeredménye

Budapestről jelentik: A pünkösd hétfőjén megtartott választások eddig rendelkezésre álló adatai szerint Budapesten, ahol 27 képviselőt választanak, a következőképp oszlanak meg a mandátumok:

Magyar Élet Párt 11; Nyilaskeresztes Párt 3; Rassay pártja 5; Szociáldemokrata Párt: 3 mandátum.

Budapest környékén, ahol hat képviselőt választanak, a Magyar Élet Pártja kettő, a Nyilaskeresztes Párt 3, a Szociáldemokrata Párt 1 mandátumot kapott.

Érdekesebb vidéki eredmények: Pécs mindkét

mandátumát a Magyar Élet Pártja kapta. Itt kibuktak a szociáldemokraták és a nyilasok. Győrben egy MÉP és egy szoc. dem. képviselő került be. Szegeden a MÉP 2, a Nyilaskeresztes Párt 1 mandátumot kapott. Debrecenben 2 MÉP és egy kiscsiga párti képviselő került be. Pápán Antal István államtitkárt választották meg nagy fölénnyel Molnár nyilással szemben. A legizgalmasabb választási harc Bonyhádon folyt le, ahol dr. Mühl Henrik, a Volksbund kormányparti jelöltjeként indult és szemben állott a független kiscsiga párti Klein Antallal, a magyarországi németek egyik vezéralakjával. Hivatalos értesülés még nincs.

Magánértesülés szerint néhány szótöbbséggel Mühl Henriket választották meg.

A régi parlament nevezetesebb egyéniségei közül nem került be az új országgyűlésbe Fábán Béla, Bornemissza Géza volt miniszter, Friedrich István, a keresztény ellenzék egyik ismert vezére és Zsitvay Tibor. Érdekes, hogy a Nemzeti Front nevű szélső jobboldali párt sem Budapesten, sem Budapest környékén nem kapott mandátumot.

Kimaradt a parlamentből Meskó Zoltán is, a legrégebb nyilasvezér és ügy hírlík, hogy Kun Béla független kiscsiga párti képviselő is kibukott.

A vidéki kerületekben a kormánypárt 80 százalékos többséget ért el.

Budapestről jelentik: A pünkösd választások eddigi ideiglenes végeredménye a következő: Magyar Élet Pártja: 169 mandátum. Nyilaskeresztes Párt: (Hübny-féle) 25, Független Kiscsiga Párt: 9, Egyesült Magyar Nemzeti-szocialista Párt: (Pálffy Fidélféle) 3, Nemzeti Front: 3,

Keresztény Nemzeti-szocialista Front (Meisler-féle) 3,

Pártonkívüli Fajvédők: 3,

Polgári Szabadság-párt 5,

Szociáldemokrata Párt 5,

Egyesült Keresztény Párt: 3,

Pártonkívüli: 2,

Népakart Pártja: 1 mandátum.

Pótvalasztás lesz 9 helyen, 20 mandátum sorsa még ismeretlen.

Megszervezik a Lengyelországba irányuló cseh kivándorlást

Varsóból jelentik: Prhala tábornok, Kárpát-alja volt cseh parancsnoka, Lengyelországba érkezett, ahol meg akarja szervezni a Lengyelországba irányuló cseh kivándorlást.

Javult Paderevszky állapota

Newyorkból jelentik: Legujabb jelentés szerint Paderevszky, a világhírű zongoraművész állapota c vendeseten javult.

Roosevelt elnök utazó nagykövete Londonban

Londonból jelentik: Norman Davies, Roosevelt elnök utazó nagykövete és leszerelési szakértője, Londonba érkezett. Küldetésének célját titokban tartják és azt mondják, hogy csupán tájékozódás céljából utazott Londonba.

P. Csávossy Elemér S. J. a kiváló és tudós jezsuitairó Tulvilági valóságok és szociális problémák

című könyvében sorra veszi a jelenkor minden ilyen kérdését, a kat. morális szempontjából megvilágítja szűkebb és tágabb körülményeket. Előadja, hogy a pápák szociális enciklikái mit követelnek rájuk vonatkozólag. — A jelenkor könyve P. Csávossy S. J. e munkája, mely az égető kérdésekben biztos eligazítást ad.

Ára kartonkötésben 123 lel.

A nagyváradai mozgóképszínházak műsora:

DORIAN: KÖDÖS UTAKON.
CORSO: KALANDORNÓ VOLTAM.
APOLLÓ: FIUK VAROSA.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

CENZURAT